

P V I S

1 6 1 8

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

EF 14

MOSEIS

*De rebus gestis Mosis, in exitu
Israëliitarum ex Aegypto:
Per Libros quatuor, Heroico carmine
Ad imitationem Aeneid. Virg.*

Deducta,

Ab

VLRICO BOLLINGERO

Art. M. & P. Cor. Illustris Scholæ Be-
benhusanæ Præceptore in Ducatu
VVürtembergico.

Francoforti. ad Mœnum apud Nicolaum Bassæum.
M. D. XCVII.

**REVERENDIS
ET CLARISSIMIS VI-
RIS, THEOLOGIS ET ABBA-
tibus : qui sunt á negotijs & cau-
sis Prouinc. VVür-
tenberg.**

*Magnificis item & Consultissimis L L.
Doctoribus.*

**D. Nicolao Varenbylero, Patri, Con-
siliario VVurtenberg. primario :
&**

**D. Martino Aichmanno: Curiã ibi
supremo & intimo &c.**

S. P. D.

IN Christo IESV, &c. In hoc opere
Moseidos meæ Reuerendi, & Ma-
gnifici viri, peregrinationem Israë-
litarum ex Aegypto, in terram Ca-
nanæam (Ducibus Mose & Arone fratribus,
An. Mundi 2453. susceptâ) ex ipsis libris Mo-
saicis, versu heroico descripturus, de imitan-
da Aeneide Virgilianâ cogitauit: tam quod
ad ipsam tractationem, quam quod ad nume-
rum & *методов*, librorum attinet.

Virgilius libro primo suæ Aeneidos, per

A 2 ma-

EPISTOLA

mare Siculum Carthaginem vsque AENEAM
ad Didonem ducit: vbi hospitio suscipitur
ille, & conuiuio instituto, rogatu Didonis ca-
sus erroresque suos narrare parat: Sic ego
libr. 1. Moseid. per mare rubrum, Mosen cum
populo transeuntem vsque ad montem Ho-
rebum constituo: hoc artificio vt ibi Iethro-
nis conuiuantis hospitis monitu, Moses de
suis periculis Aegyptijs, exponere velit: Tra-
ctatur hic Liber à 17. vers. cap. 13. Exod. vsque
ad vers. 13. cap. 17. eiusdem.

Interim tamen descriptio Iethronis & ca.
2. vers. 16.

Item Genalogia Mosis è cap. 6. vers. 14.
nec non eiusdem oratio, psalmus 90. artifi-
ciosè inferuntur.

AENEAS libr. 2. & 3. apud Virgil. sua pericu-
la coram Didone & Tyrijs recenset: Ita Mo-
ses Libr. 2. & 3. Moseidos, sua miracula & pla-
gas Aegyptias, Iethroni socero suo narrat.
Sic deducitur Liber 2. à cap. 1. Exod. vers. 7.
vsque ad caput decimum: Ibi liber 3. incipit,
continuatq; narrationem vsq; ad vers. 17. c.
13. Exod. vbi Moses dicendi finem facit.

Quare tota historia, quæ est in Exodo, per
decem & septem capita: de Natiuitate immer-
sione, adoptione, de exilio, coniugio & redi-
tu Mosis: de populi transitu per mare, de pa-
schatis festiuitate, de plagis & interitu Aegy-
ptiorum

Argumentum
libri primi
Moseid.

Argumentum
libri 2. & 3.
tertii,

DEDICATORIA.

ptiorum &c. suo tamē ordine Poëtico, hi tres libri artificiosè pertractant.

Apud Virgilium Libr. 4. AENEID. varia sunt, quibus tamen mea quædam Libr. 4. MOSEIDOS conueuiunt: Ibi consilium de cōiugio Didonis, hic de constituendis Iudicibus: Ibi amoris crimen, hic vituli aurei peccatum: Ibi classes restaurantur, hic sacrum tabernaculum extruitur: Ibi poena impudiciæ, hic violati Sabbathi suppliciū: quæ historia tragica, è Leuit. cap. 20. petita, hoc tamen loco & tēpore gesta, non malè hunc librum claudere videtur.

*Argumenti
Libr. 4.*

Iam vero & reliqui libri sic erunt instituendi, vt Virgilianis tam numero, quam tractatione respondeant. qui certè labor nō erit vnius anni, sed plurium, vt penè vitio mentis tantum opus aggressus mihi videar: id quod Optimus Poeta de sua AENEIDE dixit, in qua per duodecim integros annos elaborauit. Dabo tamen operam, si ME DEVS superstite esse voluerit, vt reliquos octo libros, quos ad numerum Virgilianum addere cogito, AENEIDE CYNOSURA, in lucem proferam, cum omnibus historijs Pentateuchi totius, siue *ῥων* siue *ἑχυνυ μεθόδω* insertis.

*De reliquis
Mosesdos li.*

Quam etiam ob causam, Reuerendi & Magnifici viri, vos ego S. S. Theologiæ Doctores, quibus sacras literas primus Moses,

*Ratio dedi-
cationis.*

A 3 digi-

EPISTOLA

digito Dei scriptas protulit, & Ecclesijs proponendas reliquit: vos Abbates, & patres eorū, qui in ijs discendis suam ponunt operam, hac epistola dedicatoria cōpellare, & de patrocinio huius operis rogare volui, vt hic balbutiens meus Moses, suos vos Arones habeat quorum opera ex AEgyptijs tenebris in lucem emergere possit.

Abbas Beben-
sanus.

Et quidem primum hunc librum, præfili meo Bebenhusano, EBERHARDO BIDENBACHIO multis nominibus dedico: vt qui olim parentem meum, & successu temporis me filium, sua disciplina & exercitijs Theologicis, magnâ cum dexteritate & beneuolentiâ instituit: iam verò per totos septem annos, quo me Scholæ suæ Præceptorem habet, singulari humanitate cōplectitur: adeoq; senex optimus, de mea familia domesticâ, ex quo ante bienniū maritus & nato deinde filio, pater sū factus, benè mereri nō cessat cui profectò aliquâ animigratitudinē declarare debui. Secundum verò librum M. Ioann. Stæchero, Præposito Dencendorpæo: Tertiū M. VVilhelmo Holdero, antiquissimi Cœnobij Maulbronnæj Antistiti, sacrum esse volui vt magnū Ecclesiasticum hoc opus, suis etiā magnis patronis gauderet, qui Ecclesiæ colūnx cum eruditione & prudentiâ suâ, simul etiam pietatis studium coniungerent.

Præpositus
Dencendor-
pæus.

Abbas Maul-
bronnæ.

Quar-

DEDICATORIA.

Quartū verò librum, qui plura Politica continet, viris Magnificis, D. Nicolao Varēbylero *D. Nicol. Va.*
Juris Professori. Academiae Tybing. emerito: *renbylerus.*
Auūculo meo magno, &c. & D. Martino Aichmanno, VVirtenberg. Cancellar, quē vocant, dignis. Affini meo omnibus modis colendo, &c. vtrisq; illis, pro infinitis beneficijs, in me meosq; collatis offero, Nam ille quidē, meum auum maternū Vlricum Varenbylerū fratrem habuit, quo in castris, apud Cæsarem Carol. V. vt à matre accepi defuncto, relictos ille orphanos, in suū conuictū receptos apud se Tybing. educauit: Matri meę charissimę de cōiugio honesto deinde prospexit, & ex eo tempore plurimis maximis meritis cumulauit: natu maximū, fratrem meum Ioannem, piæ memoriæ, vltra quinque annos inter domesticos aluit: post obitum patris mei desideratissimi, viduam domum multis modis subleuauit: & hoc ipso tempore, vltra octennium, meam sororē Agathan domi suæ viuentē habet: adeoque nobis vtroq; parente orbatis (ante nostram ætatem adultā, patre quidē, An. Dom. 85. 19. Sep. matre verò An. Dō. 93. Feb. sibi maturè satis, nobis admodū intempestiuè, ex hac vita ad Deum euocatis) opera & cōsilio suo tantum profuit, quantū nemo alius. Me quidem summo amore cōstanter amplectitur quod tū alibi tum in contrahēdo matrimonio meo, anno superiore, ita mihi declarauit, vt si vel pater adhuc in viuis fuisset: aliter non potuerit.

A 4 Ea

EPISTOLA

*E. Martinus
Aichmannus*

Eodem modo, affinitate mihi iunctus
Martinus Aichmannus, bone DEVS, quam
multa parētibus & mihi præstitit, ex eo tem-
pore, quo ad Curiam Studtguardianam redijt,
Vbi me ad visitandam ibi Scholam è vicino
pago VVangæo, miserant parentes filium ille
suum Sebastianum, mihi comitem scholas-
ticum adiunxit nonnūquā lectiones auditas
repetijt: cum ad studium Poeticum, nescio
quā lunge me trahi animaduerneret, animū
mihi addidit: libellos donauit: interdum dex-
tram meam ære grauem reddidit: & denique
alteram sororem meam minorennē, in hunc
vsque diem, apud se liberaliter sustentat: nec
est vlla pars beneuolentiæ & humanitatis,
quam in me meosque non contulerit: quod
olim de hoc viro benè scripsi.

Non oculi, non sic animus mihi carus, vt ille,

Quo duce Musarum pars quota facta fui.

De studijs huius viri Poëticis non dicam:
de quibus res ipsa loquetur suo tempore: li-
ceat tamen mihi, quod olim Propertio:

Cedite Romani Scriptores, cedite Graij,

Nescio quid maius nascitur Iliade.

Status Iuris.

Denique ipsa huius libri quarti materia,
non alios, quam Legum Doctores postulat:
quos inter hi duo viri, maximis laudibus ef-
feruntur. Hic Status Iureconsultorū elegan-
ter est expressus: & vtriusque tabulæ L. L. non
tam

DEDICATORIA.

tam ad Theologos, quam ad Iustitiæ Sacerdotes pertinent.

Ego quidem mihi polliceor, alios etiam, qui sunt à Consilijs Principum, & Reipubl. administratione, horum exemplo hunc meum laborem approbaturus: cogitâtes de virtutibus illis, quos Moses noster in hominibus clauum Politicum gubernantibus requirit: Quam enim *ἐμφατινὰ* sunt illa?

— *recte discernite causas*

Seu vestra gentis, seu Ius miser aduena poscat:

Non facies hominis, vos iustâ à lege reflectat,

Et promptis animis aures præbete benignas

*Supremis minimisq; viris: & nemo potentum
Terrorem incutiat. diuino munere Iudex*

Fungitur: ipsa Dei vox est, vox Iudicis æqui.

Peto igitur à vobis Nobilissimi viri patroni vt hanc Moseidem meam, vobis commendatam esse velitis: subeat animis vestris generosissimis, & mansuetissimis pariter, aliud genus gratitudinis, quo vos colerem, iam quidem non fuisse: in eo tamen me totis viribus incumbere, vt quouis tempore gratum, promptum & paratum habeatis. Valete. Dat. ex Ill. Schola Bebenhausana VVirtenbergica Anno à nato Christo Saluat. 1597. & Ian.

M.M.&D.D. vestræ

Deuinctissimus.

Vlricus Bollingerus, P.C.

Sch. ibi Rector.

A s

Ad

LIBER PRIMVS

Ad eosdem Meccenates suos Elegiæ
olim scriptæ.

E libr. 4. Elig. 1.

Ad R. D. Abbatem suum, Eberhard. Biden-
bachium: S. S. Theologiæ Doctorem.

Bidenbacchiacæ spes ô fidissima gentis,
O Bebenhusanæ Cœnobiarcha domus:
Ecquid adhuc sentis mœstos in pectore motus
Ob dulcis nata tristia fata tua?
Ipsemet ingenij, tristes genuere Camœnæ,
Indulsi lachrymis & Schola tota suis.
Desine iam tandem pater, & iam comprime fletum
Tristitiæ tandem contrahe vela tua.
Iamq; tibi veterum subeant exempla virorum
Legitimum flendi qui posuere modum.
Maximus Isaias Iudææ sceptriger oræ.
Alter Niliaci Rex opulentus agri:
Ille sui nati, patris hic, ob funera fleuit,
Hebdomas at mœstis fletibus vna fuit.
Tempus habent fletus, & habent sua gaudia tempus,
Legitimis agitur tempus vtrunq; modis.
Postulat hoc præsens iterum tua gaudia tempus,
Et letos motus pectoris esse iubet.
Quod tuus hic senior Ioannes nomine natus
Iuridici nomen laureolamque capit.
Gratulor, ô Eberharde tibi dignissime Præsul,
Gratulor & nato terque quaterque tuo.
Ille Dicæosynæ vindex, custosque Themistos
Qualis Aristides, Baldus, & Ivo fuit.

Ille

MOSEIDOS.

1

Ille bonus linguâ, qualis Neleius olim,
 Et Laeriades ille disertus erat.
 Seu libeat vario voces depingere flore,
 Seu dare succinctis acria verba modis.
 Ille sagax animis & cauto pectore prudens,
 Prudenter causas & sapienter agit.
 Est tibi natorum par nobile, sitq; precamur,
 Præsides hic templo præsidet ille foro.
 Iunior hic annis patrique per omnia compar
 Nomine doctrina, sedulitate fide.
 In sacris adeo tua per vestigia tendit
 Ut non sit quondam te genitore minor.
 Iam tua Cygnæas imitantur tempora plumas,
 Et iam te canum mœsta senectâ premit.
 Macte repubescos in natis talibus istis.
 Et tua sic etiam fama perennis erit,
 Vixisti multos multos viuesq; per annos
 Vota dabit pondus Christus habere suum.
 Ipse meus Genitor sub te iam præfule vixit
 Discipulos inter pars fuit ille tuos.
 Post ego tres annos sub te quoq; Præsule vixi
 Inter discentes vnus & ipse fui.
 Iamq; tui per sex hyemes commissa Lycæi
 Sceptra gero, quondam sceptrâ verenda mibi.
 Viue pater grandæuæ, senectutisque labores
 Ut valeas leuiter sustinuisse VALE.

E Libr. 7. Eleg. 5.

Ad Nicolaum Varenbylerum: V. I. D.
 suum auunculum magnum, &c.

DM

LIBER PRIMVS

Dum tibi Nicolei lux fœlicissima surgit
 Qua prorsus dextro sidere natus eras.
 Varnbylere meis spes ò fidissima rebus,
 O semper Musis portus & aura meis.
 Gratulor ex animo fundoq; precantia verba,
 Vt redeat semper lux ea fausta tibi.
 Vt tot natales videas, quot primus Adamus
 Aut quæ vita patrum longior vlla fuit.
 Alme Deus longæ qui confers munera vitæ
 Tu Varnbylerum da superesse meum.
 Ille mihi pater alter adest, viduosq; penates
 Adiuuat, & rursus crescere posse facit.
 Is mihi prospexit pulchra de coniuge nuper
 Quæ Machtolffæo sanguine nata fuit.
 Sancte senex, grates soluam tibi deinde perennes
 Tu modò perficias quod mihi restat opus.
 Hic animus dubitat festiuè gaudia lucis
 Tempore quo, quonam sint peragenda loco.
 Hac pars Eslingam pars consulit illa Tybingam
 Qua possim socios concelebrare thoros.
 At quia tu cari partes hucusq; parentis
 Egisti votum da mihi quæso tuum.
 Dic mihi magnæ senex, vbi sit locus illo parandus
 Quo faciam festum connubiale meum.
 Maxima pars præfert, & non sine mente Tybingam
 Si fieri poterit commoditate tua.
 At metus est, ne forte tuæ res illa senectæ
 Sit grauis, aut rebus forte molesta tuis.

Tu

Tu potes, affer opem, per te staboque cadamque
 Quis tandem festo sit locus ille meo.
 Esse moras in amore graues sententia vulgi est
 Hoc miser exemplo nunc ego disco meo.
 Vna dies toto durat mihi longior anno
 Non animo requies ducitur vlla meo
 Te modo longæuum te saluum fata reseruent
 Conuiuas possis inter vt esse meos.
 Iam tua Cygneas imitantur tempora plumas
 Et tua iam vitæ lustra bis octo tenes.
 Tu quoties cano mihi soluis ab ore loquelas
 Cum mense capio prandia sæpe tuæ
 Tum Patriarcharum videor mihi cernere vultus
 Isace siue tuos siue Iacobe tuos.
 Par illis facie, par es virtutibus illis
 Par est progenie filioli que tuis.
 Quod superest, sic natalis tibi sæpe recurrat
 Sic eat vt felix, vt sine nube, Vale.

E. Libr. 4. Eleg. 5.

Ad D. Martin. Aichmannum: V. I. D.
 Cancellar. V Virtenberg. Affin. suum.

Hanc Bollingerus mittit Martine salutem
 O vir Astræi gloria prima fori.
 Ille tuum multa condignum laude libellum
 Accepit strenæ munera grata tua.
 Quas tibi condignas possit persoluere grates
 Non habet, estque suo munere Musa minor.
 Materiam propter donantis amorem
 Accepto fixit basia multa libro,

Acci-

LIBER PRIMVS

*Alciden alij scribant Oetaeaeq; busta,
 Et reditum vitae, mortuae Glauce, tuae.
 Aeneam alij coelesti sede receptum
 Aut numeris fictis Oariona canant.
 Ille Iouem Coeli delapsum fingat ab arce,
 Qui flauo Danaes incidit umbre sinum.
 Omnia sunt isthaec nugacia, friuola, vana,
 Impia, Christioclis non celebranda viris.
 At tu qui scribis duros Aichmanne labores,
 Saluantis Christi vulnera, flagra, necem.
 Quaeque resurgentis fuerit victoria quando
 Tertia Phaebo luxit ab axe dies.
 Utque poli tandem super ardua tecta leuatus
 Miserit Aurai numina sancta sua.
 Dic mihi, quem laudem tali pietate mereris?
 Quae tibi Rex Christus praemia digna dabit.
 Te super hanc terram faustum, super astra beatum
 Participem Regni reddet & ille sui.
 Iam cape, quod nuper te sic mandante coemi
 Stigely septem grande Poëma libris.
 Istud opus magnum paruo diuenditur ere
 Exuperans precium nobilitate sua.
 Carmina tot medio licet ex Helicone petita
 Floreni veniunt vnus ere dati.
 Nonne Philippæum pro carmine Cherilus vno
 Cherilus arte rudis Principe dante tulit?
 Quid queror? hac quonia non sunt satis aqua Camænis
 Tempora, non Musis dignus habetur honos.*

Tu meliorq̄, magis que fauens, Aichmanne, Poëtis.

AERE tibi multo carmina docta paras.

AES perit, & quo vix res est preciosior, aurum:

Sola Poëtarum carmina docta manent.

Sic age, perge bonis Aichmanne, fauere Poëtis

Equorum numero me precor esse velis.

Alia Elegia è Libr. 7.

De eodem suo patrono Mart. Aichman.&c.

Ad Clariss. virum M. Eberhard Cellium.

Esse salutatum qua te iubet, optime Celli,

A Bollingero littera missa venit,

Ipsè tua vates qui fundis ab vbere venâ

Imprimis & graphicis carmina docta typis.

Heu, nobis fuerit non excusabile crimen.

Non hoc abluerit dedecus vnda Nicri.

Ille Poëtarum Mecœnas optimus vnus

Quem Dux, quemque Ducis curia tota colit.

O ptimus Aichmannus sociali Lege maritum

Coniunxit natae per bona fata suæ.

VRMVLVMVV olffsingea de stirpe creatum

Qui decus est Aula, Dux FRIDERICE, tuæ.

Et tamen hic nostræ penitus tacuere Camœnæ

Et dedimus sacris carmina nulla thoris.

Grande nefas equidem si nobis nulla fuisset

Quæ tulit in paruo tempore causa moram.

Grande nefas Bollingero qui plurima debes

Aichmanni meritis consilijsq̄ bonis.

Quod puer Aonias fœliciter imbibit artes:

Quot teneris meruit laureaserta comis.

Quod

LIBER PRIMVS

Quod Sparta, quod coniugio nunc gaudet honesto
Et vita sentit commoda quaeque suae.
Aichmanno debet, per quem pater almus Olympi
Non mihi sat digno munera tanta tulit.
Qualis Mœcenas Sturmerus vixit Erasmus
Per vates toto notus in orbe suos.
Talis & hic nostris Aichmannus viuit in oris,
Qui fert Pierijs munera multa viris.
Aspice nunc igitur sua quae, vir magne, Poëta
Ad festum generi vota tulere tui.
Aspice quae docta conscripsit CELLIVS arte
Nuper & praelo prodidit ipse suo.
Ipse tuas generique tui Sponsaque puella
Virtutes veras, me quoque teste canit
Vt tua se totum virtus extendat in orbem
Vt sis principibus gratus vbique viris.
Vt natum natamque tuam cum laude locaris
Quam cernis proprias incoluisse domos
Vt Gener VRMULLVS generoso sanguine cretus
Exsuperet morum nobilitate genus.
Fœlices illos quos fata benigna reseruant
Tam benè progeniem posse locare suam.
Hæc nos excusare tibi vir maxime possunt,
Ver sibus in nostris quod mora tarda fuit
At tu Celliacæ pulcherrima gloria gentis
Quem celebrat vatem, docta Tybinga, suum
Dum chalcographicum fœlici sidere proelum
Instruis, & nomen spargis in orbe tuum.

Ne

*Neprecor Aichmanni veniant obliuia nostri
 Qui pater Aonijs vatibus esse solet
 Audiat haec quae Posteritas, & serior aetas
 Maiori studio carmina nostra leget.*

Alia Elegia

*De eodem suo D. Aichmanno: Ad filium Se-
 bastianum, Nuptias celebrantem.*

*Quae fert optatam, perchare Sebaste, salutem
 A Bollingero missa Camœna venit.
 Audio te nuper formâ praestante puellam
 Consortem thalamis associasse tuis.
 Quae fuit Helleri priscâ de stirpe Iacobi
 Edita virginei fama decusq; chori.
 Sponsio facta fuit: concessi gaudia lecti
 Nunc erit vt Sponsus percipienda feras.
 Quando Nouembrales tibi tertius ante Calendas
 Sidere pergrato Lucifer ortus erit.
 Ante Sacerdotem sacram tu Sponsus ad aram
 Stabis, vt exores ad tua cœpta DEVM.
 At mihi deinde foret non excusabile crimen
 Ni ferrem numeris haec tibi vota meis
 Tu primis fueras mihi commendatus ab annis
 Iunctus eras puero tu puer ipse mihi.
 Tempore quo magni, qui te genuere parentes
 Cœperunt nostros incoluisse locos.
 Ille tuus Genitor, quo VVürtenbergica gaudet
 Curia, me studijs iussit adesse tuis.*

B

Hacte-

LIBER PRIMVS

Haëtenus & meritis adeò cumulauit, & auxit
Vt grates possim non retulisse pares.
Ille meis arte dedit incrementa Camœnis
Iussit in Aonijs fortiter ire vijs.
Sæpe mihi dixit: Musis operare nouenis
O puer, hoc studium non tibi turpe puta.
Tempus erit magnum referes per carmen honorem
Gratus eris Ducibus Principibusque viris.
Talibus auscultans monitis ita carmen amaui
Vt fertur Daphnen Phæbus amasse suam.
Hanc igitur quiquid possum præstare per artem
Nonne tuo patri debeo? nonne tibi?
Quid dicam Pater ipse tuus, quam sæpe Mineruam
Quantum concedunt aspera Iura, colat.
Hunc Mecœnatem cantantque Poëta
Cæseris Augusti tempore qualis erat.
Hinc Aichmanne, tuo quam plurima carmina festo
Pro se certatim quisque Poëta ferunt
Vt pleno rerum ditet te copia cornu
Vt DEVS affundat munera larga tibi.
Ad latus omne domus veluti Mareotica vitis
Heret aureolos spargit vbiq; botros.
Ac veluti frundes semper viridantis Oliuæ
Sic mensem dacoret pulchra propago tuam.
Per quam Relligio, per quam Res publica crescat
Magnas vt Aichmannis inde paretur honos.
Sicut auos pravosque tuos Schorndorffia iactat
Præstantes olim Marte togaque viros.

Sicut

MOSEIDOS.

5

*Sicut & Eslingam decorat tibi sanguine iunctus
Aichmannus bello consilijsque bonus
Quorum res gestas forsā meliore Camænā
A prima serie sit modo vita canam.
Nunc autem quæ vota tibi Sponsæq; precamur
Viribus ut videas non caruisse VALE.*

B 3 VLRI-

VLRICI BOLINGERI,
M. ETP. L. MOSEIDOS LIBER
PRIMVS: AD IMITATIONEM

Libri primi Aeneidos: Heroico car-
mine conscriptus. Argument.
Liber primus.

Amramides profugos Erythraea per aequora ducit.

Ille ego qui Pharij diuina Poëmata Nonni,
Cermine, qui Graio cecinit miracula Christi,
In Latium duxi, totos iam quinque per annos,
Christicolis opus acceptum: nunc horrida Martis.
Arma virumque cano, Pharijs qui primus ab oris
In terram Veteris Canaë de nomine dictam
Per varios casus rapidi Iordanis ad vndas
Israele sotos Erythraea per aequora duxit,
Longum ille in vastâ tempus iactatus eremo
Ob populi murmur, superiq; parentis ob iram
Multa quoq; in bello passus, dum pelleret armis
Indigenas Regesq; viros demitteret orco.
Non profugos pater omnipotens per proxima gentis
Arua Palestinae duxit: nam talia secum.
Diuinum numen voluit: ne fortè videntem
Tot sibi bellorum duros restare labores.
Poeniteat populum, sedes cupiatq; priores
Querere: sic igitur loca per desertam rubentis

AEQUO.

Exod. 13.
vers. 17.

*AEquoris, inuoluit multis ambagibus illos,
 Exierant omnes muniti fortibus armis,
 Et rerum Dominus dux illis praeuius ibat,
 In scapo nubem qui sole oriente trahebat,
 Demonstrare viam, qui sole cadente coruscas
 Spargebat flammis: nocturnum siue diurnum
 Carpere iter lubeat, scapus non defuit vnquam,
 Qui cum nube diem, noctem cum lumine lustret.*

*Vix è conspectu Phariam liquere Raemsam,
 Millia sexcentum (quorum etas iusta) virorum
 Impubem praeter sobolem: impromiscua porro
 plurima turba ibat, iumenta q₃ multa boum q₃
 Balantum q₃ greges pecudum quam plurimus ordo
 Tum Deus Omnipotens caelo delapsus ab alto
 Talibus alloquitur ductorem Mosea verbis:
 Vade, tuis populis ex Israele creatis
 Talia dicta refer: gressus vt deinde reducant,
 Et vallem iuxta Hirotam sua castra reponant,
 Inter Migdola turres, atq₃ aequoris alti
 Inter aquas, contra Sephonis futile Beli
 Idolum: Nam de profugâ Rex talia plebe
 Fabitur, errarunt ignari hominum q₃ locorum q₃
 Incultus q₃ locus fugientes vndiq₃ clausit,
 Hunc ego tam durum praefracto pectore reddam,
 Vt collectâ acie fugientia terga sequatur.
 Egregium verò referam à Pharaone triumphum,
 Agminibus q₃ eius, Nili gens accola norit
 Me Dominum verum, caeli terrae q₃ potentem.*

Exod. 14. Ver.
 2. Exod. 12.
 Ver. 37.
 Exitus Isra-
 elitarum.

LIBER PRIMVS

Pharaonis
persecutio.

Dixerat: obsequitur turba, & mandata faceffit
 At Rex Aegypti iam certus ab indice factus
 Anfugisse viros: simul ipse, & subdita turba,
 Mutarunt animos, & secum talia iactant:
 Cur mens ista fuit nostros dimittere seruos
 Israëlignas & libertate potiri?
 Tum Rex iungit equos, & totum colligit agmen,
 Sexcentosq; legit currus, & quicquid vbiq;
 Bigarum fuerat lati per mœnia Nili:
 Cogit in arma Duces cunctos, peditumq; equitumq;
 Nam durata Deus faciebat pectora Regis.
 Isacidis instare viris, qui viribus altis
 Exierant: illos Aegyptia tota sequuntur.
 Agmina, comprehenduntq; (rubro quâ iuncta tene-
 Castra freto) currus falcati, atq; agmen equestre (bât
 Et Regis collecta acies simul omnis in imis
 Vallibus Hirota, Beli è regione videntis.

Israclitarum
irapidatio.

Vt propius venit Reclor Memphitidos ora,
 Respiciunt populi Isacida, tergumq; prementes
 Niligenas instare vident, horrentq; tremuntq;
 Inclamantq; Deum, pars duras pectore voces
 Amramide rumpunt: nunquid non apta sepulchris
 Aegyptus fuerat? nunquid nos inde tulisti,
 Vt vastâ hac regione loci moriamur inulti?
 Et quæ causa fuit, quod nos educere velles
 Nunquid id est, de quo tibi diximus ante monentes
 Desine & Aegypti sine nos seruire tyrannis?
 Non satius dare nostra iugo seruilia colla
 Niliaco, quam desertis regionibus istis

*Infandam perferre necem: vox omnibus vna.
 His dux Hebraeus: tristes secludite curas,
 State animo forti, certam spectata salutem:
 Quam nobis hac luce dabit, Rex summus Olympi,
 Namq; viros AEgyptiacos, quos cernere vobis
 Iam datur, haud posthac viuos spectabit is vnquam.
 Ipse Deus nobis consurget in arma, quietis
 Tum Deus Amramidæ: quid me clamore fatigas
 Perpetuo, ire vias Hebrææ præcipe turbe:
 Tu dextram ligno super æquora tende leuato,
 Per mediumq; seca: Isacidis vt euentibus isthuc
 Per siccam pateat felix ingressus arenam.
 Ipse sed AEgyptos sic indurabo sub alto
 Pectore ne dubitent vestigia tangere vestra.
 Tunc mihi magnus honor victo de Rege potenti
 Deq; acie totâ, & de turma surget equestri.
 Omnis & AEgyptus Dominum me nouerit vnum,
 Cum mihi partus erit deuicto ex hoste triumphus.
 Hic subito celsas se sustulit, ecce per auras
 Angelus ille Dei, Isacidis qui præuius ibat,
 Et venit a tergo, tum nubila deinde columna
 A facie populi penitus post terga recessit:
 Et Pharias acies, acies atq; inter Hebræas
 Labitur in medium, plena illa ex parte tenebris,
 Hac ex parte fugans noctem, vt discrimine miro
 Non hi non illi, noctem quam longa coirent.*

*Iamq; suam dextram tendit super æquora Moses,
 Cum Deus omnipotens vento ex oriente coorto,
 Nocte illa pelagi fluctus discedere fecit.*

Mosis animus
fortis.

LIBER PRIMVS

Transitus Is-
raelitarum
per mare
Erythræum.

Et siccauit aquas longo discrimine sectas.
 At genus Isacidum celeripede per mare siccum
 Carpsit iter, stabant vt murus abeneus vnde
 A dextra, lauaq; manu: quos impete cæco
 Quadrijuges, Pharij q; equites, & tota sequuntur
 Agmina, per medium pelagi secura pericli.
 Iamq; aurora polo noctis dimouerat umbras,
 Rex maris, & terra, Nilotica castra repente
 E scapo aspexit, flammis, & nubibus atris
 Horrendo, & magno turbauit cuncta tumultu
 Agmina Niliaci Regis, fractisq; quadrigis
 Excussit sine more rotas, vimq; intulit illis.
 Conclamant Pharij: procul hinc fugiamus ab istis
 Israele satis, excelsi numen Olympi.
 Pro quibus Isiacas contra fert arma cohortes.
 Tum Deus Amramidæ: dextram protende per equor,
 Vt resuens cadat vnda retrò, subitoq; recursu.
 Omne Paratonium vulgus, currusq; equitesq;
 Obruat: Ille super pontum sua brachia pandit:
 Tum fluctus rediére maris, iam luce reiectis
 Rebus & aurorâ radijs surgente coruscis:
 Quos contra Pharij fugientes obuia vertunt
 Signa pedum: sic æthereus Rex perdidit illos,
 Immerisitq; salo, retroq; fluentibus vndis,
 Quadriugis vectos, & equis: Pharij q; Tyranni
 Contextit totas acies, omnesq; secutos,
 Atq; ausos calcare fretum, non restitit vnus.
 Ac sicco gressu pontum euasere profundum.

Interitus
pharaonis.

Isia-

Isacida quibus vt murus sic stabat vtraq;
 Parte, liquor pelagi: Lux hæc ea leta refulsit,
 Qua Deus eripuit gentem Israële creatam
 Imperijs Aegyptæ tuis: tum littore curuo
 Mortua Niliacæ videre caudauera turba:
 Et vires sensere Dei, quibus ille cohortes
 Oppressit Pharias: illum coluere timentes,
 Huic Domino, & Mosi, quem legerat ille ministrum,
 Exhibuere fidem iam numina vana perosi.

Tum Dux, Isacidaq; viri Paena canentes,
 Talibus incipiunt: Iehouam cantare potentem
 Est animus, namq; ille dedit memorabile factum,
 Et currus, & equos medium prostravit in equor.
 Est meus adiutor, mea mea vis lausq; salusq;
 Hic meus ille Deus, cuius præconia dicam,
 Hic patris Deus ille mei, cui carmina pangam,
 Hic Deus est heros, & solus idoneus armis,
 Cui Domini nomen benè congruit, ille tyrannum
 Edomuit Pharium, & demersit in equore currus.
 Illius electi proceres periére sub vndis.
 Et maris absorbens illos contextit abyssus:
 Ac veluti quondam magnâ cum mole deorsum
 Saxa cadunt: sic hi fundum sedere sub imum,
 Magna gerit tua dextra Deus miracula rerum.
 Hos tua dextra Deus ter Maxime perdidit hostes,
 Maiestate tuâ vertisti aduersa retrorsum
 Agmina, quem validum cœli de sede furorem
 Misisti, vt stipulas subito consumpsit inanes.

Cap. 15.
 Carmen
 συχαριστινον
 pro libera-
 tione.

Dei prou-
 dentia.

Dei seueritas.

B 5

Per

LIBER PRIMVS

*Per flatum de nare tua vis omnis aquarum
 Confluxit, steteruntq; vnda ceu densus aceruus.
 Et pelagi fluctus sibi concreuere profundi.
 Talia voluebat secum immanissimus hostis:
 Insequar, atq; viros fugientes ipse prehendam,
 Et potiar spolijs, animumq; explebo cruentum.
 Distringam gladium, mea dextra funditus illos,
 Eruet. At perflante tuo Rex maximo vento,
 AEquor eos texit, merisq; potentibus vndis,
 At partes mias, ceu plumbea massa sedebant:
 Quis tibi, quis poterit similis Deus esse Deorum:
 Quis par Maiestate tibi? quis numine sancto:
 Quis tanta indomitos animos formidine terret:
 Gloria cui tanta est? cui tot miracula rerum:
 Te dextram tendente manum, telluris hiatus,
 Absorpsit miseros illos: sed mente benigna
 Quem conseruasti tenui, in discrimine lethi,
 Duxisti populum, magno quo robore polles
 Duxisti ad sedes, vbi sunt tua numina sancta.
 Hoc vbi gentiles exaudiuere profani,
 Intremuere metu, anxietas ignaua philistos
 Quassit, Idumeiq; Duces, stupuere potentes,
 Atq; Moabeos proceres grauis obruit horror,
 Sunt Canaë Ciues gelido torpore soluti.
 Terror & horror eos simul, ô Deus opprimat omnes,
 Quæ tibi sunt vires, vt tanquam saxa rigescant
 Ille tuus donec populus transierit, vnus
 Ille tuus populus, quem tu tibi rite parasti.*

Dei bonitas

Infer

Infer eos, plantaq; tuis in montibus altis
 Hic vbi pars heres tibi, & ò Deus, aurea sedes,
 Qua tua dextra Deus, sibi grata sacrario fecit
 Imperat aeternum Dominus Rex vnus in anum,
 Se Pharao dedit in pelagus iuncto agmine toto,
 Quadrupedum, Bigarum, equitum: sed Rector olympi,
 Hoc super induxit vastissima flumina ponti
 At siccos gressus, medium facere per equor,
 Israëlèâ geniti de stirpe nepotes.

Tum soror Aronis Virgo presaga Maria
 Tympana pulsabat manibus, quam tota sequuntur
 Agmina foeminei sexus, plauduntq; choreas:
 Ipsa Maria chorum ducit, taliq; canentes
 Voce prait: supero laudamus ærmina Regi
 Qui rem tam magnam manifesto numine fecit
 Quadrupedes equitesq; fretum demersit in imum.

His actis: Moses dimittit ab equore rubro
 isactdas ad desertæ confinia Suræ
 Ter Phæbus miseris lucem mortalibus almam
 Extulit incultis donec regionibus errant:
 Nec possunt vsquam lymphas reperire fluentes
 Vt ventum ad Maram Maræss sumere potus
 Ore suo reuunt, quoniam fuit humor amarus:
 Hinc locus Hebræo signetus nomine Mara
 Infremuere viri rumpuntq; has pectore voces:
 Vnde fitim nobis dabitur compescere tandem
 Tum prius Amramides tensis ad sydera palmis
 Vota Deo soluit, qui monstrat nobile signum

Israëlitz carēt
 aquas.

Israëlitz.
 murmur, de
 Quod aquis

LIBER PRIMVS

Quod sub aquas merso dulcem, traxere saporem,
 Hic illis pia iura dedit, legesq; sacratas,
 Explorantq; animos, si tu cœlestibus inquit
 Parueris monitis, si quod fas poscit & æquum.
 Feceris inq; tuâ. iefixeris omnia mente
 Non immittam tibi corpore peſtes, iussa Dei.
 Qualibus infeci morbosas Isidis Vrbes
 Namq; ego sum Dominus qui te conseruo valentem.

Cap. 16.

Iamq; nemus subeunt, Elimum dixere vetusto
 Nomine bis seni fontes hic arua rigabant,
 Hic decies septem stabant ex ordine palmae
 Spargentes vmbrae, hic illi castra locabant
 Dulces propter aquas. Elimo se deinde relicto,
 Inuaſtam Sinæ venit plebs omnis eremum.
 Qua iacet inter aquas Elimi montemq; Sinæum
 Hæc fuit illa dies mensis ter, quinta secundi,
 Ex quo Niliacâ fuerant regione perfecti.

Israelit. mur-
 mur de cibo.

Hic omnis populus, Mosen Aronaq; contra
 Infremuit, dictisq; suis exaggerat iras
 O vtinam pharijs vitam licuisset in oris
 Prædere sic cogente Deo, nam sedimus illic
 Perpingui iuxta repletas carne lebetes,
 Et sapidi nobis, affluxit copia panis:
 Vos autem miseros loca per desertaviarum
 Duxistis, nos atra fames vt perdat egenos,
 Tum Deus Amramidæ: Cerealia munera vobis,
 Cœlitus ecce pluam: populus prodibit in agros
 Vt legat vnoquoq; die, quod postulat vsus,

Scili-

Scilicet experiar, nostris num legibus vltro
 Obsequium praestet, numue his parere recuset,
 Sexta tamen lucem quoties aurora reducet
 Accinget se turba duplum conferre, quod vnâ
 Luce legunt alias, lux septima namq, quiescit.

Tum Moses cum fratre suo turbata petiuit
 Castra. Dei responsa ferens, & talia fatur.
 O socij quando iam sera crepuscula terris,
 Hesperus inducet, vobis noscetur adesse,
 Niliacis Dominum, qui vos eduxit ab oris.
 Iamq, vbi sole nouo terras Eous irrorat
 Gloria summa Dei dabitur spectanda tonantis,
 Audij omnipotens vestrae conuitia lingua.
 Quas ingessistis lehouæ: quæ nostra potestas,
 Iurgia quod nobis facitis? plura increpat vltro
 Diuinus Moses, faciet Rex magnus Olympi
 Vespere vos carnes, panes vos sumere mane,
 Quantum quisq, volet, quoniam DEVS aure parenti
 Accepit fremitus vestros & murmura vocis
 Intentata sibi: quid nos simus? hæc probra certè
 Non nobis si cœlesti sunt facta parenti.

Ad fratrem Moses, Aronem affatur & inquit.
 Vade edice viris: propius vos sistite nobis
 Huc in conspectum lehouæ qui murmura vestra
 Audiit: hæc Aro, fido cum redderet ore.
 Desertus populus, vultum conuertit in oras,
 Ecce Dei clara Maiestas nubere fulsit
 Et Pater ipse poli respondit talia Mosi:

Isaci-

LIBER PRIMVS

Isacidum murmur nostras peruenit ad aures:
 Tu refer hæc illis carnes iam sola cadente
 Quas gustetis erunt: vbi lucem aurora reducet
 Sufficiant fruges vobis, & noritis omnes,
 Me Dominum vestrumq; Deum cui tanta potestas.

Et iam se prono condebat lumine Titan

Exhibentur
 carnes & pa-
 nes Israel.

Cum subit ð volucres ceu densa nube volantes,
 Adueniunt latè obducunt castra tenebris
 Bos autem circum tentoria manè iacebat
 Quo cadente, fuit quideam cui forma rotunda
 Exiguum visu per agros, ceu quando pruina
 Spargitur: Isacida spectantes ora resoluunt
 Hæc est Manna, aiunt, nec enim nouere quod esset,
 His Moses: hæ sunt epulæ quas larga ministrat
 Dextra Dei vobis qui talia præcipit vltro:
 Quisq; suo quantum pro victu fortè requirit
 Congerat, vt Gomeram personæ cui liber vnâ
 Accipiat quas quisq; intra sua tecta recenset
 Obsequium præstant illi manibusq; cauatis
 Maiores alij cumulos, alijq; minores,
 Comportant, Gomeræ radio sed deinde polito,
 Mensuram quando fecerunt omnibus equam
 Non huic restabat qui magnos legit acervos
 Qui paruos non luat deerat, qum partibus equis,
 Quisquis habet, quantum pro victu quis quis egebat
 Tunc ait Amramides: in lucem nemo sequentem,
 Afferuet quicquam donec lux altera claro

Orta

Orta fuit cælo: vermes fœtorq̄, maglignus
 Corrupit malè reliquias: hic magnus in iras
 Exarsit Moses: tum pro se quis quæ legebat
 Quantum sat stomacho, quoties lux mane refulsit
 Sed quando rapidos sol inflammauerat æstus
 Liquitur, & tenuem in rorem se Manna resoluit,

Postquam sexta dies aderat sua munera Manna
 Conduplicant Gomeræ vno pro quoq̄, gemestas
 Ergo duces Mosen adeunt, & talia produnt:
 Ille refert: hoc est cælo quod iussit ab alto,
 Omnipotens genitor, lux crastina sabbata seruet
 Otia sancta Dei, quare iam pinsite quicquid
 Pinsere fert animus seu quæ coixisse libebit
 Iam coquite, in lucem reliquum seruate sequentem.

His illi parent dictis, & vase reponunt
 Reliquias, donec clara lux postera terras
 Lampade lustrabat: sed nec putruere nec illis
 Innati vermes: tum Moses talia fatur:
 Sabbatha sunt hodie, iam manducate relictas;
 Has epulas nec enim dabitur reperire per agros,
 Sex lucas conferre licet, septena quiescat
 Orta dies, nihil illa feret, namq̄, otia poscit.
 Septima iamq̄, dies primo fulgebat Eoo,
 E populo quidam lectum exiure, nihilq̄,
 Hic aderat tum Rex magni fabricator olympi
 Talibus alloquitur Mosen: quo pergitis vsq̄,
 Detractare meas leges, mea cœlica iussa
 Ecce Deus Vobis sanctissima sabbatha sanxit.

Vnde

LIBER PRIMVS

Vnde die sexto, panem pro luce gemella,
 Sufficit ergo domi teneat se quisq̄, nec extra
 Tecta pedes moueat, quando lux septima surgit
 Tunc illam lucem populi traxere quietam
 Hasq̄ dapes sueto, dixerunt nomine Mannam
 Grana quidem fuerant, Coriandri seminis instar
 Sed color albus erat sapor & prædulcis in ore.
 Vt sapor esse solet mixtæ cum melle placenta.

Repositio
 Mannæ.

Hic Moses: superi sunt hæc mandata parentis,
 Vas Gomeræ plenum seruate nepotibus olim,
 Vt videant panem, quem celso ex æthere misi
 Ne victus vobis, loca per non culta deesset
 Tempore quo duxit, Phariæ de limite terræ
 Hinc etiam Aroni, fidam sic fatur ad aurem,
 Sume tibi Phialam, mannæq̄, infunde repletam
 Mensuram Gomeræ (quæ partim continet Ephæ
 Bis quintam) Domino coram quàm deinde reconde
 Vt generi vestro parcatur: talia namq̄
 Amramidæ mandata dedit Rex Aetheris alti:
 Paruit his Aran, atq̄, intra fœderis arcam
 Olim ventura pro posteritate reponit.
 Hinc quadraginta Mannam sumpsere per annos
 Isacidæ donec promissæ limina terræ
 Arripuerè olim, Canaæ de nomine dictæ

Num. 33. vers.
 13. & 14.
 Cap. 17.
 Pericalum
 fitis.

His ita perfectis, Snam gens tota relinquunt,
 Et iam prætereunt Daphcamq̄, Alusamq̄, vetustam
 Demonstrante viam Domino: tum castra locabant
 In Raphidis: non sic sitientibus humor aquar:

Vllus

Vllus erat: Mosi populus, cum iurgia iactat
 Et date clamat aquas nobis quas deinde bibamus
 Reddidit ille viris: mihi quid tam seua mouetis,
 Iurgia: quid Iehouam cælo tentatis in alto?
 At populum postquam male suada cupido bibendi,
 Vrsit: in Amramidem magno se murmure tollit:
 Ecquid ab Isiaco iussisti cedere Nilo
 Protinus vt miserum charâ cum prole necares
 Et quas egerago pecudes, armenta q̄, tota,
 Tum pius Amramides, his cælum quæstibus implet.
 Quid faciam huic populo tanto in discrimine rerum:
 Iamq̄, erit vt saxis tristes me mittat ad vmbas
 Huic pater omnipotens. cælo sic reddit ab alto:
 Ante tuos ito populus, & iungitote cum
 Longevos aliquot: quibus & iam plurima mento,
 Canicies veneranda iacet, dextraq̄, præhensam
 Carpe manu virgam. Pharium qua verbere miro
 Pulsasti flumen, perge otius, ecce subisto.
 Stabo loco, supra rupem cui uomen Horebo
 Percutet tu scopulum, tum se porrumpet aquarum
 Copia larga satis, populi vt tota agmina potent.
 Dixerat: at Moses propere mandata facesscit,
 Isacidis coram senibus: tunc nomine Masse
 Et Meribæ dixere locum de crimine rixa
 Et quæ tentantes Iehouam sunt talia sati.
 Numquid in hoc medio est, an non diuina potestas.
 Rex Amalecus erat veteri prognatus Esauo,
 In Raphidos armis ausus perrumpere campos

C

Isa-

MOSEIDŌS.

Isacidas, contra: tum dux in praelia Moses

Nuniden vocat, & diuo sic fatur ab ore:

Coge viros nobis ducis & tu concipe curam,

Atq; Amalecum hostem, collatis excipe signis,

Crastina cum primos aurora reduxerit ortus,

Ipsè iugo summo insistam manibusq; tenebo,

Fatalem virgam verbis dux paruit illis,

Atq; animos armis aptat, pugnaq; parat se,

Manè nouo Moses ascendit culmina montis

It comes huic Aro, simul & fidissimus Hurus

Dum pius Amaramides, ad sidera celsa supinis.

Vis orationis. Exorat manibus, verbisq; precantibus instat

Isacide superant, & sternunt fortiter hostes.

Ille sed, vt fessus, demisit brachia terra.

Trux Amalecus habet palmam, viresq; resumit

Iamq; graui manum superatur pondere Moses,

Cum saxum sternunt, in quo pius ille resedit

Hinc atq; hinc digitos sustentant Hurus & Aro,

Vnde fuit palmis virtus, sat fida leuatis,

Donec in Hesperias Phæbus se condit vndas,

Ast Amalecitas seuo dux Iosua ferro,

Contutit, & statuit de victo ex hoste trophæum,

Tum Deus alloquitur Mosen, & talia mandat:

Hæc inscribe libro, memorem vt seruentur in æuum:

Auribus & comitte ducis, cui Iosua nomen.

Namq; Amalecitam stat ferro excindere gentem

Vt nullum posthac nomen nec fama supersit.

Dixerat: obsequitur Moses, & construit Aram

Cui

periculum
belli.

Cui Iehouas Nissi tribuit cognomen & inquit:
 Namq; manu, solio caeli Rex nitat ab alto,
 Contra Amalecitas Iehouas geret horrida bella
 Per natos natorum & qui nascentur ab illis,
 Iethro fuit Midia diuinus in vrbe Sacerdos,
 Qui Mosen quondam, fugientem a Egyptia regna
 Hospitio excepit: praestanti corpore septem
 Huic nate fuerant, ouium quas cura fidelis
 Exercebat, eis lymphas haurire solebant.
 Eputeo quodam Moses vbi sederat exul:
 Tempore quodam aderant, plenasq; canalibus vndas
 Infundunt potare greges, sed dura caterua
 Pastorum veniens, pepulit de fontibus illas,
 Hic pius Amramides, operam conferre puellis,
 Et dare aquas pecori: tunc ad sua tecta reuersas,
 Aggreditur genitor: quae nata causa quod ista
 Tam cito luce mihi? respondent talibus illa,
 Vir fuit Isiacus qui nobis adfuit vltro
 Eripuitq; viris, gratos hausitq; liquores,
 Pro nostris ouibus: genitor tunc ore vicissim
 Orsare fert natis: vbinam fidiſſimus ille.
 Cur dimiſiſtis, nec nostra in tecta vocaſtis
 Quin agite, inuitate virum si viuere nostris,
 Fortè velit mensis aut nostris sedibus vti.
 Annuit Amramides, & longo tempore mansit
 Huic igitur Natam, Midius coniunxit aruspex,
 Huc autem pueros illa de Matre gemellos,
 Sustulit hunc primum, Gersomum nomine dixit

Cap. 18.
 Iethro Moſis
 Socer.

Exodi 2. ver. 15.

Coniugiuſſet
 Moſis.

LIBER PRIMVS

Namq̄ peregrinus inquit, viuo hospes in oris
 Illum Eliserum, mihi nam Deus ille paternus,
 Adfuit auxilio, aiebat meq̄ ille Tyranni
 Eripuit Phary manibus gladioq̄ cruento,
 Iamq̄ senex & cum pueris fidissima mater
 Amramida coniux deserta in valle locurum
 Ad collem diuinum aderant vbi castra tenebat
 Ergo suo genero senior iubet ista referre:
 Ille ego Iethro tuus socer, & tua chara marita,
 Atq̄ ambo pueri, quos secum habet adsumus omnes
 Amramides magno venienti occurrit honore
 Atq̄ genu flectit demore, atq̄ oscula figit,
 Iamq̄ sibi pacem, permutua verba precati
 Lati animis omnes tentoria grata subibant.

Hic Miduis vates diuinas inchat aras,
 Et solida imponit Taurorum viscera flammis,
 Persoluitq̄ DEO grates, & talibus insit:
 Gloria sit Iehouæ tanto qui numine pollet
 Atq̄ suos nouit populos arcere periculis
 Et manibus Phary si iam sum certissimus istud
 Dijs cunctis Iehouæ nomen præstare supremum.
 Mandatis quoniam miseros parere Superbis,
 Impulerant, pueros rapidas immergere in vndas,

Tunc Aro vates atq̄ Israele creati
 Conuenire patres animisq̄ fauentibus adsunt,
 Cum Mosis socero diuis accumbere mensis,
 Naphego cum fratre Coras, & Sichrius heros
 Elsaphanusq̄ arcana tenens, diuusq̄ Misael.

Peregrinatio
 Iethronis ad
 Moisen gene-
 rum.

Exod. 6, ver. 12.

Et

Et Sithrius rector, fratresq; Arone creati
 Elsarus, Ithamarusq; Abiusq; sacerq; Nadabus,
 Omnes cognati & Leuao sanguine creti
 Ponitur hic fulgens auri argentiq; supellex.
 Isiacis ablat a viris, quam lethro sacerdos
 Aspicit admirans: Moses cui talibus inquit.
 Desine mirari, quoniam sic aethere ab alto,
 Ipse DEVS iussit: vanus non ite sed omnes,
 Niligenas vestes pretiosaq; vasa rogare,
 Hec capite, inq; viam vobiscum auferte profecti.

Cognati Mo-
 sis.

Mosis ma-
 iores.
 Exod. 6. ver. 16

Tum Moses auro insignem cratera poposcit
 Hic celati auro patres Moseca radix
 Amramus hic genitor qui centum vixerat annos,
 Et septem triginta super: quem Cathius heros,
 Qui sex viginti mansit per lustra superstes,
 Tresq; deinde annos vitalibus intulit auris,
 Leuius hunc genuit satus Israele vetusto
 Niliacas genus Hebreum qui duxit in oras,
 Impellente fame & Iosephi ductus amore.
 Audierat Pharias quem sceptrum tenere per vrbes,
 Dilectum Regi, & regali sede receptum
 Ast Israelem pater Isacus edidit olim
 Abramo genitus, qui sanguinis vltimus auctor.

Psal. 90.
 Oratio Mo-
 sis.

Hunc Moses vino impleuit sic deinde laetus:
 O Deus immensi fabricator maximè mundi
 Omnibus a seclis, qui nobis instar asyli.
 Quam fierent montes tellus & maximus orbis
 Tu prius aeternum, Deus idem es & vnus, in euum.

C 3

Qui

Et

M O S E I D O S .

Qui statuis miseris mortalibus vltima fata
 Et faris: superas homines, rursus ite sub auras
 Mille tibi annorum tempus, velut vnica lux est
 Hesterno transacta die, ceu noctis opacæ
 Hora breuis vigilis: rapidi nam fluminis instar,
 Ire finis, viuunt vt quos sopor obruit altus,
 Vt Rosa vel si quæ marcescit protinus herba
 Mane nouo florens, sero sed vespere languens,
 Et ferro demessa cadens, arrescit ab æstu
 Hæc adeo grauis ira tua est quæ talia nobis
 Fata creat, furor ille tuus nos protinus aufert.
 Tu Deus obseruas quicquid deliquimus vnquam
 Occultumq; nosus patulas producis in auras,
 Hinc pereunt nostri, dum sic irasceris anni.
 Et quasi colloquium vt fabula præterit ætas.
 Vix decies septem procurrit vita per annos,
 Si spaciosa fuit, numerantur lustra bis octa
 Si bona, si pretiosa fuit, repleta dolore
 Atq; labore fuit, nam transuolat alitis instar
 Quis tamen vsq; tuam secum considerat iram?
 Quisue dolet toties commissæ crimina culpæ?
 Quin age, fac animo subeat nos esse caducos.
 Vt nobis veniat rerum prudentia maior,
 Iamq; redi, teq; aspectu, ne suptrahere nostro
 O Deus, & clemens propius res aspice nostras,
 Fac nos matura satiet tua gratia luce,
 Vt sine fine animos pertentent gaudia nostros,
 Iamq; adeo luctu tam longo pectora solue

Post-

Postquam tot patimur mala fata, grauesq; labores,
Fac tua facta tuis vt fiant nota ministris,
Et natis horum tua gloria: consule nobis,
Opater, asperet, manibus tua gratia nostris,
Et fauor ille tuus, conatus prosperet omnes,
Dixit & immensa laticum libauit honorem
Tum socero dedit: hic plene se protulit ore
Post alij proceres pharia tellure profecti
Inq; vicem vario tempus sermone trahebant.
At Midius Iethro: quam prima ab origine nobis,
Dic gener, egressusq; tuos casusq; tuorum
Et miracula Dei nam te iam tertius iste
Mensis habet Midia digressum mœnibus Urbis.

Finis Libri Primi.

M. VERICI BOLLINGE-
RI LIBER SECVNDVS MOSEIDOS

Argument. Lib. 2.

Moscidos,

AEgypti plagas narrat fletusq; secundo.

INtenti tacuere viri linguamq; tenebant,
Cum pater Amramides solio sic insit ab alto:
Infandum perchare socer, renouare dolorem
Præcipis, vt gentem veteri de Stirpe Iacobi
Vexarint Phary, quæ vidi (proh dolor) ipse
Et quorum pars magna fui, quis talia fando
Temperet à lachrymis? atq; hi nouere sedentes
Et meus hic Aro cui fandi copia maior.

Exod. ver. 7.
Iniuriæ illatæ
Israelitis.

Sed si tantus amor casus cognoscere nostros,
Et populi Hebræi quos exhausere labores,
Quanquam animus narrare horret, luctuq; refugit
Incipiam: Exaucti numero, factiq; potentes,
Israeligenæ (tot iam labentibus annis)
Amisere suo genitos de sanguine Reges
Et nouus AEgypto successit deinde Tyrannus,
Iosephum ignorans, populis qui talia rupit
Verba suis, est ecce virum de stirpe Iacobi
Est ingens numerus, magnis & viribus illi,
Nos superant, agite ergo dolis vt amur & actu?
Ne crescant adeò, bello ne fortè coorto,

Ad-

Auersi nobis se nostris hostibus addant
Nosq³ potant armis illi terramq³ relinquunt.

Tunc exactores operum posuere superbos
Qui miseros premerent ingenti mole laborum
Nam duo seruauis, condebant oppida garis,
Pithoni huic, nomen fecere Raemse

Quo magis afflixere tamen: magis & magis illi
Crescere, progeniemq³ suam diffundere late

Hinc adeo Pharij gens Israele creatum
Sunt execrati, penitusq³ Tyrannide multa
Oppressere viros, opera ad seruilia pulsos
Iamq³ illis omnem vitam fecere molestam
Obduras operas, calcis laterumq³ lutiq³
Et qui rursus erat vultus, varijq³ labores,
Immites nimium quos exegere Tyranni.

Tum Rex Hebraeas matres, Siphramq³ Puamq³
Ventris onus solitas grauidis releuare maritis.

Talibus aggreditur: parientis quando louatis,
E genere Hebræo, cum iam spectatis in ipsis
Progeniem sellis, date mascula pignora letho,
Foemellas seruate mihi, sed talibus illæ

Vocibus haud morem gesserunt, namq³ timentes,
Diuinum numen, pueros superesse sinebant,

Tunc obstetrices Phariæ Rex increpat ore
Nam cur hoc facitis, quare vitalibus auris,
Infortis pueros? respondent talibus illæ,

Non equidem Hebrais Pharijs & matribus idem
Est labor in partu, vis est prestantior illis,

Obstetricum
pietas.

C S

Quam

MOSEIDOS.

Quam veniant foetum curantes, ante leuantur,
 At Deus omnipotens obstetricantibus illis,
 Propietate, sua cœlo benedixit ab alto,
 Extruxitq; domos: populusq; accreuit vbiq;
 In numerum in numerum: furijs accensus & iræ
 Rex Pharius, dat iussa, suæ crudelia genti
 Si qua puerperio mulier foetum edidit omnes
 In fluuium mersate maros, seruate puellas

Cap. 2.
 Mosis nati-
 uitas.

Me quoq; tunc genetrix non fausto tempore natæ
 Protinus occuluit, donec iam tertia Phæbe
 Cornua repleuit, postquam non amplius inde,
 Me poterat celare parens tunc omnia secum
 Ponderat, huic tandem vix hæc sententia sedit
 Flumineâ vilem contexit arundine capsam
 Quam pice ceratq; luto bene leuit & intus,
 Me clausum posuit, fluuij ad carecta propinqui,
 Emius ipsa soror sterit, vt mea fata videret.

Fortè sed huc Phario sat a rege puella subiuit
 Virgineos artus liquido persunderere rore:
 At Nymphæ comites ad ripam fluminis ibant
 Dumq; ibi perluitur, conspecta protinus arcâ
 Et famulis vnâ mittit, quæ perferat illi,
 Mox aperit, vultu meq; aspicit illa benigno,
 Vagibam ecce miser, nostri tunc virgo miserta;
 En ait, Isacidum puer est è sanguine natus,
 Tum mea Regniæ soror ora resoluit, & inquit:
 Ibone, nutricem Hebræâ de gente vocatum,
 Quæ teneris adeo sua præbeat vbera labris?

Annua

Annuit hæc: illa ad matrem vestigia tendit
 Quam secum adducit, cui sic Nilotica virgo,
 Incipit: hunc puerum mihi suscipe lactis opemq̄,
 Suffice, pro pretio, quod grato pectore soluam,
 Me recipit genitrix, lactisq̄ alimenta ministrat
 Utq̄ pecum primis infans vestigia plantis,
 Institeram, Pharia nutrix me chara puella
 Reddidit, huic fueram ceu filius, ipsaq̄ nomen
 Imposuit Mosis: simul hæc superadiit ore:
 Mamq̄ illum gelido fluuij de gurgite traxi
 Tempore quò me plena virum iam fecerat ætas
 Excurro ad soceros nostro destemmate cretos,
 Ingentes adeo, quos vidi fere labores
 Aduertiq̄ virum pharium, qui verberare duro,
 Hebrais miserè afflixit de fratribus vnum
 Huc illuc oculos verto, neq̄ conspicio vllum,
 Huic igitur vitam rapio, mox corpus arene
 Infodio: rursusq̄ aliã dum prodeò luce,
 Tum duo Niligena rixas pugnamq̄ laceffunt,
 Ast ego non passus, procedere longius iras,
 Sic prior iniusto: quid seuas improbe plagas,
 Ingeris huic socio mihi reddit turbidus ille:
 Nam quis te nostram iussit decernere causam
 Ut pratoris agas partes, me nunquid vt illum
 Niligenam nuper, possis demittere letho?
 Sic ait: obstupui, gelidusq̄ per via cucurrit
 Ossa pauor, certè res hæc iam claruit inquam
 Et iam fama loquax Regis peruenit ad aures,

Mosis edu-
catio.

Mosis homici-
dium.

Ille

LIBER PRIMVS

Ille mihi motis crudelia fata parabat.

Mosis exilium
Act. 7. vers. 30.

Hæc ea causa fuit peregrinas querere terras,

O socer, & tecum Midijs considerare in oris.

Interea bis viginti (si rite recorder)

Exierant anni Phariæ cum sceptriger oræ

Deseruit terras, at gens Hebræa laborum

Iam dudum pertæsa, Deum in sua vota vocauit.

Audijt ille operas inter mœstasq; quærelas,

Pondus habere dedit, non fœderis immemor icti,

Thariade, natog; eiuss charog; nepoti,

Adspexit propius miseros, atq; adsuit illis.

Mosis vocatio
ad obeundam
legationem.

Hic ego tunc ouium custos, mi lethro tuarum,

Lanigeras pecudes, deserta per auia duxi.

Donec ad hunc veni montem, cui nomen Horebo,

Hic rubus asper erat, sit fas arcana profari

Collucens late flammis, mediosq; per ignes

Aligeri noua forma viris: mihi se obtulit vltro

Vt vidi, innocuo frondes ardore cremari,

Sic mecum vadam, iuuat hæc ostenta videre,

Cominus, vt fruticem carpat non noxius ignis

At non me nullis diuinum numen euntem,

Obseruans oculis: lehouas è sentibus illis

Heus Moses clamans, iterumq; iterumq; vocauit.

Hic ego sum dixi, tum sic mihi reddidit ille.

Ne propius venias, iam isthinc & comprime gressum.

Quin immunda tuis, age detrabe tegmina plantis,

Nam tu quam calcas hæc est sanctissima tellus,

Rursus ait: tuus ille ego sum Deus ecce paternus,

Abræ-

Abramo Isacioq³ Deus, Deus atq³ Iacobo,
 Dixerat ipse meam texi, velamine frontem
 Territus aspectare Deum rursum incipit ille.
 Quas miser erumnas, Pharia sustentat in ora
 Ille meus populus, vidi, genitusq³ frequentes,
 De rigidis operum perfectis auribus bausi:
 Est dolor & luctus (quem fert) mihi cognitus omnis,
 Iamq³ hac discendi, Pharijs vt protinus illos
 Eriperem manibus, deq³ his crudelibus oris
 Inferrem, terraq³ bonæ, lateq³ parenti:
 In terram cui lactis inest & copia mellis
 Hic vbi sunt populi Cananæo sanguine creti
 Hethæiq³ truces, & Amoriam garrula pubes,
 Per vallesq³ habitans Phereus, & Heuia proles,
 Et qui proscindunt Iebuseam vomere terram.
 Nunc igitur, quando nostras pervenit ad aures,
 Quos gemitus, quos clamores, gens orta Iacobo,
 Fudit, & aspexit, quibus illam turba Canopi,
 Excercet curis, age, vade, ad Osiridis urbem
 Ad Pharium Regem, Ducis & tu suscipe partes,
 Qui mihi dilectum populum Israele creatum
 His adeo seuis ducoas ex Isidis oris

Ipse Deo refero: qui sum Pharaonis vt intrem
 Ad solium Regis, rapiamq³ è sedibus illis
 Israele satos quarenti talibus ille:

Ipse adero tecum: tuq³ hoc nunc accipe signum,
 Quod mittente Deo, venias legatus ad illum.
 Niliacas postquam, mea turba, reliquerit oras

Signa legati-
 onis

Te

MOSEIDOS.

Te duce, monte sub hoc, sacros, facietis honores
 Tunc ego, sic coram Isacidis his vocibus utar,
 En me vestrorum misit Deus ille parentum:
 Illi autem me compellent: quo nomine fertur.
 Que tunc verba dabo? respondit rector Olympj:
 Namq³ is Ero, qui semper Ero? tunc amplius inquit,
 Sic referes, me misit Ero: dein plura locutus:
 Dic ait, Isacidis Iehouas Deus ille paternus
 Abrami, Isaciq³ Deus, Deus ille Iacobi,
 Is me legatum voluit, hoc nomen in ævum
 Obtineo, quo me semper semperq² vocabunt
 I tu coge patres, altâ de stirpe Iacobi
 Orsa fer hæc illis, manifesto in lumine vidi
 Ipse Deum Iehouam, vestri quem fædere firmo,
 Maiores coluere Deum, de sanguine Thare
 Abramus, deinde Isacius Satus atq³ Iacobus,
 Ipse hæc ferre iubet: vestri non immemor æquis
 Obseruavi oculis, quæ vos aduersa tulistis,
 Iesidis in Regno, promissaq³ talia feci:
 AEgypti faciam duros cessare labores,
 Inq³ solum vos inducam, quod Barbarus Hethiis
 Incolit, & fandi non futilis auctor Amorus
 Quas Phereus habet terras Heuiq³ nepotes
 Et quæ rura colit, solymis Iebuseus in oris
 Hic vbi dimanant mellis lactisq³ liquores.
 Hæc vbi verba suis hauserunt auribus illi
 Tu simul Hebræiq³ patres ad limina Regis
 AEgypti qui sceptrum tenet, contendite gressu,

Talis

Talia dicentes: Iehouas Deus ille supremus
 Hebraei generis, nos ad sua sacra vocauit:
 Quare age da veniam Rex, vt deserta petamus
 Tres lucas, nostrog, Deo sua dona feramus,
 Non nisi per fortem dextram, vos iste Tyrannus,
 Ire dabit noui, sed tunc mea brachia tendam,
 Mirandisq, modis, plagas in osiridis orbem
 Immittam, dabit ille abitum tum deniq, vobis.

Dixerat, excipio contra sie forte recusent,
 Cedere, vel mea verba suas dimittere in aures,
 Et mihi te visum negitent, incredula turba,
 Tum Iehouas: dextera quid habes: hanc inquit virgam
 Ille mihi: ante pedes hanc proiece, pareo iussis
 Fit serpens, oculis ardens, & sibila colla
 Arduus: ipse dato verto vestigia tergo,
 At Iehouas, dimitte fugam, dextram iniice cauda
 Comprehensumq, tene manibus (mirabile visu
 Dum capio redit in signum) sic scilicet illi
 Me tibi conspectum firmo sub pectore credent.
 Hic iterum aggreditur, rerum pater, arbiter orbis,
 Claude sinu digitos: claudio, retrahog, sed ecce.
 More niuis traxere lepram: rursus incipit ille
 Fac iterum facio, in carnem rediere priorem
 Sic erit, vt primo si nolint credere signo,
 Exhibeant huic deinde fidem: sin prorsus vtrumq,
 In ventos mittant, nec dent his vocibus aures,
 Exhauri vitream puro de gurgite lympham
 In siccumq, effunde solum, mutabitur ecce

Cap. 4.
 Alia signa mi-
 raculosa lega-
 tionis.

San-

LIBER PRIMVS

Sanguineum in rorem formosi fluminis vnda.

Desierat Iehouas, nec longa silentia feci,

Exorans veniam, ò qui res hominumq̄, Deumq̄,

Aternis regis imperijs, mihi copia sandi

A teneris non vlla fuit, quo tempore seruo

Tu dederas mandata tuo, me lingua retardat

Promissio au-
sillii diuini . Os mihi balbutit, tum me Rex quærit Olympi:

Quis dedit os homini: quis mitos ore creauit

Auribus aut surdis, aut clara luce videntes,

Aut oculis captos, an non ego talia feci,

Omnipotens Iehouas hominum sator atq̄, Deorum

Quare age, vade, ego met sandi certissimus auctor

Præsto adero, & quæcunq̄, tibi dicenda docebo.

Sumpsi animum rursusq̄, Deo sum pauca locutus

O genitor, quem fert animus dimittere, mitte.

Ille sed his dictis ingentem mente furorem

Mosis frater
Collega lega-
tionis.

Concipit, obiurgans, poterit me nonne latre

Germanus tuus, ille Aro, prognatus eodem

Sanguine Leuæo, quam sit bonus arte loquendi.

Obiuius ecce tibi veniet, te præctore lato,

Excipiet reducem cui tu mea verba loqueris

Ipsè ego linguam vtriusq̄, regam vocisq̄, magister,

Quæ fuerint, vos erudiam, populoq̄, vocato

Pro te verba feret, tuus hic interpres ab ore

Tu Deus huic, & consilijs non futilis auctor

Hoc quoq̄, sume pedum, faciendis vtile signis.

Dixerat hæc: ago, chare, socer, deserta reliqui.

In Midiam rediens ad te, veniamq̄, rogavi

Vt socios liceat, Pharia in regione morantes
 Visere num valeant: postquam tu pace benigna,
 Annumerat: Midios manifesto lumine muros
 Instravit monuitq; iterum rex summus Olympi.
 Vade pete Aegyptum, tibi qui crudele parabant
 Exitum fato dudum cecidere supremo.

Iamq; vbi Niliacis fueris tu redditus oris,
 Omnia quæ tibi signa dedi, nil territus ede
 In facie regis, duro quem pectore reddam
 Ne sinat ire viros, huic talibus ora resolues:
 Ille Deus Iehouas Rex hac tibi præcipit vltro,
 Quem primum genui, meus est charissimus ille
 Filius Isacius, dilectum hunc impero natum
 Vt mihi dimittas, mihi posthac seruiat vni
 Si renuis, tibi quam primo partu edidit vxor,
 Ipse tuam prolem, properata morte necabo,

Ergo viam ingredior comites cum coniuge natos
 Impositos asinis duco & Nilotica rursus
 Regna peto, virgamq; Dei mea dextera portat,
 Nondum finieram cursum, defessus eundo,
 Hospitium subij, cum me demittere letho,
 Occursat Iehouas, immani percitus ira
 At mea tum Sippora petra crudelis acuta
 Absemit puero pellem de glande supremam,
 Et pedibus simul tu applicuit, tu sanguine partus,
 Es mihi ait, Sponsus tunc a me desijt ille
 Vnde virum, hanc ob casuram Sippora cruentum
 Dixit, & in Midiam cum natis illa recessit

Mosis pro-
 fectio in AË-
 gyptum.

D

Dumq;

MOSEIDOS.

Dumq; ego progredior meus hoc invertice montis
Ad montu Iehova. frater venit obvius Aro,
Oscula: dat, Ierosq; caput sub pectore morus,
Hunc docui mandata Dei, portent aq; cuncta.
Vadimus & patres Hebraeos cogimus omnes
Tunc illu Aro caelestia iussa renarrat,
Et simul hac ostenta, viru spectantibus edit:
Protinus exhibuere fidem, superiq; parentis,
Edocti auxilium, & curam pro gente Iacobi,
Annuerunt vultu demisso, & corpore prono,

Cap. 5.
Oratio Moſis
ad Regem.

Regia contitudo Pharaonis recta Tyranni
Ipse meumq; Aro turbato corde subimus,
Alloquimur: tibi Rex Deus Iſraëlis auitus,
Omnipotens Iehovas, imbei hac mandata referre:
Tu populum demitte meum, mihi sacra parate
Hic vbi vasta iacet tellus & in hospita resqua.
Ille sub hac: nam quis Iehovas, me cogat, ut ille,
Iſraële satam quo vult concedere turbam?
Non illum noui, veniam non annuo plebi.
At nos Hebrais colitur Deus ille paternus,
Qui vocat: ergo trium spatium concede dierum
Huc in desertu, ut munera sancta seramus,
Ne veniat Misericordia Iuis, aut Martius ensis

Hu Rex Aegypti dictis exarsit in iras:
Cur vos Amramida, tu Moses & tuus Aro,
Seruitio abstrahitis populum? curate labores
Impositos vobis: rapidoq; hac addidit ore:
En adeo superest hac plura in turba per orbem

Hunc

Hanc tamen à solitis operis, cessare iubetis.
 Ex illa iam luce dedit mandata Tyrannus,
 Praefectis turbae, atq; operum factoribus ipsis:
 Non paleas offert a viris operantibus vllas,
 Exactum tegulas, ipsi vadantq; legantq;
 Stramina, sed laterum tamen obseruate priorem
 Ut numerent summam, non illis demite quicquam;
 Desidia segnes, contendunt ire suoq;
 Orgia concelebrare, Deo, per deuia tesqua
 Quare exercitio posthac grauiore premantur
 Talibus vt uon dent, verbis fallacibus aures.
 Illi abeunt, referuntq; veris mandata Tyranni,
 Non aderunt stipulae vobis, has quaerite passim
 Quam reperire datur, nil decedente labore.

Regis crudelitas.

Ergo turba ruit Pharium dispersa per orbem
 Ut legerent culmos, palee ne forte deessent,
 Urgent factores: solitum persoluite pensum
 Ceu quando fuerant stipulae: praefecta q; turba
 Quos ex Hebraeis operum posuere magistros,
 Mulctarunt plagis: cur non absolutis aiunt
 Nunc aliquor lucēs condicta negotia vobis?
 Tunc illi Regem magno clamore petebant,
 Eheu, si ne tuos te Rex tractare ministros?
 Non calami dantur, sed non minus integra summa
 Coctilium exigitur lapidum, quoq; cadimur ecce
 Et tua turba insons, fertur rea criminis esse

Seruitus Israelitarum.

Tum Pharaos: vobis sunt desidis otia vita
 Otia sunt, ideo spatari vultis & aras

AEdificare Deo, nunc vestra negotia adite
 Non & materiam, palarum suggeret vllus,
 Et tamen imbricibus numerum supplete coquendis
 Præpositi Isacldis hac fantuo acerba tuentes
 Mox etiam nobis occurrunt Rege relicto,
 Et contra stantes rumpunt has pectore voces,
 Vos pater aspiciat, qui regnat in ethere iudex
 Vt qui Niliaco Regi, Regisq; ministris,
 Fatore ingrato, nostrum vitia stis odorem
 Inq; manus gladium, nostra pro cæde dedistis,

Oratio Mosis
ad Deum.

Protinus ad Iehouam cum supplice voce reuersus,
 Alloquor: ò cur his pater optime maxime turbis
 Tam mala fata creas, mihi cur legatio gesta:
 Ex quo Niliaco exposui tua iussa Tyranno,
 Durior heu fortuna viros tot tristia passos,
 Insequitur, nec das finem Rex summe laborum
 At mihi subridens Iehouas, his vocibus infit:

Dei responsū.

Iam spectator eris, quæ sit mea magna potestas,
 In Regem Pharium, qui magnis viribus actus
 Ire dabit populum, quin huius robore dextra
 Territus ipse suos cuuctantes pellet ab oris,
 Ille ego sum Iehouas, patribus de sanguine Thare
 Cognitus Omnipotens, sed non et nominis illos
 Vni Iehouæ docui: firmo me fœdere porro,
 Deuinxi dare velle bonam, quam vomere terram
 Diues arat Canaas: quæ tunc errantibus illis,
 Hospita terra fuit: nunc insuper aquis,
 Isacidum gemitus hausi, quos mole laborum

Cap. 16.

Oppri-

Opprimit Aegyptus, quin & mea pacta recordor,
 Tu refer Isacidis: Iehouas ego vestra laborum
 Pondera Niliaeo quae fertis in orbe, leuabo:
 Et faciam immunes operum, vos vindici dextra
 Vi magna redimam, me vos mihi lecta coletis
 Turba Deum vestrum, iam vos res ipsa docebit,
 Me Iehouam qui cuncta creo, qui cuncta guberno,
 Exemptos onere Isiaci quod grande tulistis,
 Induxisse solo, digitis iurantibus olim.
 Quod sum pollicitus Tharae de semine natis,
 Ipse Deus Iehouas immensi conditor orbis,
 Dixerat: his ego tum socios solabar at illi
 Incubere omnes, quatit ager anholitus artus
 Ob duras operas non audiuere loquentem
 Hic iterum Iehouas: age, vade, ad limina Regis
 Editione sua sinat vt discedere turbam
 Ipse sub hac: En, Isacida mea verba dederunt
 Diripienda Notis, & qui mihi commodet aures,
 Arbitr Imperij Pharaonis labra in super ore
 Crassa mihi pendent, vox faucibus haeret in ipsis
 Tum Deus: ecce dedi magni te numinis instar,
 In Pharium Regem sed disertissimus Aro
 Hic tuus Orator, quae tu mandaueris illi
 Ante thronum Regis, facundo edisseret ore
 Isacidis vt permittat, decedere regno,
 At faciam Regis nunquam tractabile pectus
 Vt multa ostendam Pharium mea monstra per orbem
 Non vestras voces, duras demittet in aures,

Cap. 7.
 Iterum vocatur
 Moses.

MOSEIDOS

Vt mea vis regno Isiaco manifesta feratur
 Cum mihi dilectam distincta per agmina turbam
 Israele satos magno molimi rerum
 A Nilo ducam, me gens Aegyptia norit
 Esse Deum Iehouam, per rura Canopica quando,
 Immittamq; manum, genitosq; è stirpe Iacobi
 Inde feram, & Canaë faciam ditioe potiri
 Quod si prodigijs rem demonstrare Tyrannus
 Iusserit ante ipsum tuus Aro, precipe virgam,
 Projiceat, dirum tunc induet illa colubrum.
 Obsequimur iussis, pariterq; palatia Regis
 Ingreddimur, lignum meus charissimus Aro
 Abijcit in medium coram Pharaone, virisq;
 Terribilem visu subito mutatur in anguem.
 At Rex continuo Iannem Iambremq; vocavit
 Carminis edoctos vires & sidera cœli,
 Et volucrum linguas, & præpetisomnia penna
 Serpentum generi, & grauiter spirantibus hydris,
 Spargere qui somnos cantuq; manuq; solebant:
 Talia qui magico fecerunt monstra susurro,
 Vipereum genus, & spiris ingentibus angues,
 In baculos vertere suos, quos cœlica virga,
 Amaramida totos sinuosam abscondit in aluum.
 Ast induratus Pharao, non audiit illos,
 Vt Iehouas dudum vero prædixerat ore.
 Tum mihi Rex cœli, quando dimittere turbam
 Ab negat indomitus Pharao, rursum adibis.
 Lux vbi iam primum terris se crastina reddet.

Signum vocationis.

Pertinet ad re-

Oratio Dei ad
 Moysen, de inferendis plagis

¶

Ad fluuium feret ecce, pedes tu littore curuo,
 Sta contra manibusq; pedum, cui forma draconis
 Nuper erat eomprende tuis, & talia perfer,
 Dicta viro: magnus fueram tibi nuntius ante
 A lehoua quem turba colit prognata Iacobo
 Ipse hæc iussa dabat, populo ut sua sacra parare
 Permittas procul in resquis: non hæctenus vnquam
 Audisti: nunc ergo Deus tibi talia fatur:
 Ut bene cognoscas que sit mea summa potestas
 Hac ego quam teneo puras in flumine lymphas
 Percutiam virga, spumans fluet vndiq; sanguis
 Et vitam linquent male olenti in gurgite pisces,
 Auertentur aquas lati gens accola Nili
 Fare tuo Aroni: cape virgam, & porrige dextram
 Quam late patet Aegyptus, per stagna lacusq;
 Per fluuios omnes vbi quis se colligit humor,
 Ut cruor obscenus tota Memphitide terra
 Exundet vasis, ligno seu marmore factis.

Iussa Dei exequimur, Rege aspectante virisq;
 Elata ferula meus Aro verberat vndas
 Nec mora, purperum traxere fluenta cruorem,
 Et sub aquis fluuij, perijt genus omne natantum
 Exhalat male gratus odor, nec turba canopi
 Exhaustos gustant potus, totumq; per orbem
 Niliacum lymphæ nigranti sanguine currunt
 Isidis hoc etiam fecerunt carmine vatas
 Et duro nobis abitum Rex corde negauit
 Vaticinante Deo, moxq; in sua tecta reuersus

Prima plaga
 aqua in san-
 guinem con-
 uersa.

D 4

Non

MOSEIDOS.

Cap. 5.
Oratio Dei
de inferenda
plaga Ranarū.

2.
Plaga Rana-
rum.

Non animo accepit: sed gens Nilotica lymphas
Quas biberent, extra riuum fodere cruentum
Namq̄ accersatur stomachus de gurgite fusas.

Iamq̄ rubescat, septeno cynthius ortu,
Ex quo sanguineas tetigisset fluminis vndas,
Omnipotens Iehouas: iterum mihi talibus infit
I, Regemq̄ mone: populum ne deinde retardes
Inseruire mihi: si in hoc tamen abnuis amens,
Ecce tua spargam toto ditioe rubetas,
Ut scateat fluuius, saltantibus vndiq̄ ranis
Que perreptabunt tua Regia recta domumq̄
Quoq̄ loco dulci declinas lumina somno.

Subiectusq̄ tibi populus, quas incolit ades,
Et quibus in furnis torrebis munera frugum.
Et quibus in mactris subiges ador: vndiq̄ porco
Te super ascendent ranae, cunctosq̄ ministros,
Tunc mandante Deo diuinam porrigit Aro
sublatis, virgam manibus. per totius ore,
Flumina continuo se fundunt agimne toto,
Ex vndis ranae ranis sunt omnia plena.

Nec non Isiacus cantu produxit aruspex
Ranarum genus: at Pharaon nos deinde rogauit
Exorare Deum velit hanc auertere pestem
Se veniam populo pro sacris rite parandis
Velle dare: huic refero: tibi sit iam gloria prae me
Tu modo designa, precibus mihi tempus habendis,
Cras ait, affirmo, placet hoc, ut deniq̄ noscas
Non Iehouae similem esse Deum, procul illa palustris

Col-

Colluies a te domibusq³ tuisq³ ministris,
Dempta suis tantum sub aquis (velut ante) manebit.

Atq³ ita dimissi suppelex ego vota precesq³
Promissas pro tollendis effundo rubetis,
Audiit omnipotens: per tecta, per atria circum
Et latos per agros, rana perire loquaces
Comportant, totasq³ ferunt hinc inde cateruas
Exhalabat odor totum male putris in orbem:
At non & Pharaon iam libertate recepta
Annuit vt vero Iehouas praedixerat ore.

Tum Deus Aroni rursus iubet ista referre
Diuina vt ferula plagas infligat arena,
Inde pedes vt nascantur, per Osiridis oras
Paruimus, dextram meus Aro tollit in altum
Pulueremq³ solum fatalis verberare virga
Dissipat, hinc turpis cimex hominesq³ ferasq³
Inuasit: nec puluis erat per regna Canopi,
Qui non multi pedes contraxerit vndiq³ vermes,
Hoc etiam magico tentarunt murmure vates,
Non potuerunt tamen quicquam Regiq³ fatentur
Esse Dei digitum, Rex non tamen audiit illos,
Rex animo durus (Iehoua sic fata ferebant)

At mihi tunc genitor caelo qui regnat in alto,
Iussa dat haec iterum: cum lux crastina tollet,
Fac age mane nouo, Phario te siste Tyranno,
En accedet aquas, quem sic affaberis ore:
Praecipit haec Iehouas: sine Rex, vt debita sacra
Det mea turba mihi, sin dura mente recusas,

3.
Plaga pediculorum.

4.
Plaga infectorum.

D 5

Ecce

MOSEIDOS

Ecce venenato sedantes omnia tactu
 Immittam muscas integ³ tuosq³ ministros
 Subiectosq³ tuos: in tota Memphis orâ
 Quicquid & in tectis herbosis quicquid in agris,
 Omnia peruadet, nocua hac mixtura ferarum
 At non Goseas mea gens quas occupat vrbes
 Talibus inficiam monstris (mirabile visu)
 Me dominum vt noris totum qui temporet orbem
 Talis erit populum, libertas inter vtrumq³.
 Fiet id ostentum cum primum crastina cœlo
 Punicies infecta rotis Aurora rubebit,

Hec ita perfecit Deus & promiscua passim
 Bestia peruenit nitidam pharaonis in aulam
 Seruorumq³ domos, quam late iugera Nilus
 Alluit, Aegypti regio vastatur vbiq³.
 Tum me Rex Pharius, fratremq³ Arona vocans
 Vadite ferte, inquit nostris in sedibus istis,
 Sacra Deo vestro: verbis ego talibus illum
 Excipio, non fas bone Rex i altaria nostra
 Isiaci exhorrent, quod si spectantibus ipsis
 Vacca sit aut aries, nostrâ cadat hostia dextra
 Nos annon cupient letho demittere saxis
 Tres lucas procul in vastam cedemus eremum
 Ex Iehoua nostri maectemus vt omnia iussu
 Ille sub hac quem vos colitis super astra tonantem.
 Huic procul in tesquis, vt munera sancta feratis
 Largior: at ne vos via longior auferat isthinc
 Et pro me miscete preces: Rex aio videbis,

Hinc

Hinc ubi digressus fuero de more vocabo
 Supplice voce Deum de teq, tuiq, ministris
 Subiectis que tuis tollatur ut ista ferarum
 Pestis atrox, ubi sol primo cras surget Eo
 Tu modo, ne post hac fallas, neue ire recuses,
 Et sua sacra Deo consueto soluere ritu
 Discedo, & sacrum solita prece numen adoro
 Audijt omnipotens, & sibilam monstram remouit
 A Rege & populo, prorsus nihil inde remansit
 Et tamen Isiacus, praefracto corde Tyrannus,
 Detrectavit iter nobis, veniamq, negavit
 Tunc iterum Iehouas, age nunc ser talia Regi,
 Hac Deus Hebrae gentis, ter maximus vnus,
 Imperat, ire meam plebem concede, mihiq,
 In flammam vigilare pecus, si deinde moraris
 Si non das veniam, caelestis dextra seuis,
 Corripiet morbis, pecudum genus omne tuarum
 Labetur sonipes studiorum atq, immemor herba
 Infelixq, asinus, miseranda peste Camelus
 Concidit, & duro fumans, sub vomere taurus
 Balantumq, greges, letis morientur in herbis
 Tunc etiam Pharium pecus, & pecus inter Hebraeos
 Discrimen faciet Iehouas, armenta q, tota
 Isacius quae pastor agit seruat a manebunt
 Cras iubare exorto verum diuina potestas,
 Talia monstrabit terris: vix mane coorto
 Clara dies primo stellas oriente fugatas

Lam

M O S E I D O S.

Iam dulces animas plena ad praesepia reddit,
 Grex Pharius: nobis perijt non vnica vacca
 Tum Rex ipse viros misit, nec defuit vnum
 Isacidum stabulis, sed in exorabilis ille,
 Detenuit populum monstris nec flectitur vllis

6.
 Plaga vlcerū.

At mihi germanoq; meo Deus haec ita fatur
 Tollite pulueras nigrā è fornace fauillas,
 Comprensasq; manu tu sparge per aethera Moses
 Conspectu in medio Regis totamq; feratur
 Puluis in Aegyptum: ventoso tubere passim
 Hinc turpis veniet scabies gregibusq; virisq;
 Nec mora, paremus dicto, abrasisq; camentis
 Tendimus ad Regem: nigrā fulgine caelum
 Ipse ego conspergo, miseros ibi protinus artus,
 Pustula corripuit, nigro sufflata tumore
 Humanum genus & pecorum genus omne veneno
 Inficiens ipsosq; Magos stupor vrget inertes,
 Nec viuere illos, haec in contagia cantus,
 Isiaci, & Pharijs quæsite in montibus herba.
 Omne per Aegypti serpunt ista vlcera vulgus:
 At non ista tamen Pharium tot monstra Tyrannum
 Emollire queunt, iuxta diuina supremi,
 Fata Dei, magis atq; magis fit durior ille.

Finis Libri Secundi.

LIBERTERTIVS

Moseidos.

AT qui cuncta oculis Iehouas Deus aspicit aequis,
Hac ait, & stimulis haud mollibus incitat iras:
Cras Pharium, matutino cum sole Tyrannum
Inuade: hanc Iehouas, quem nos veneramur Hebraei,
Edicit tibi, Rex sacratos deniq; cultus
Ferre mihi largire meis de stirpe Iacobi,
Electis populis aut hoc iam tempore cunctis
Teq; tuosq; premam plagis non esse per orbem
Experire miser, cui sit mecum aqua potestas,
Iamq; graui poena stat te punire tuamq;
Te propter, penitus terris exscindere gentem
Atq; ideo volui te vincere fata, superstes
Ut mihi restares, in quo manifesta feratur
Vis mea caelestis mea magna potentia vt omni
Semper honos, nomenq; meum celebretur in orbe.
Insurgis, pedibusq; meam premis vndiq; gentem
Innectisq; moras, en, hanc vbi crastinus horam
Reddiderit Titan, horrenda grandie nimbes
De super infundam qualem, non haetenus vnquam
Ex quo culta fuit, tellus Aegitia vidit,
Tu modo mitte viros, & qua pecuarea compis
Sunt tibi coge domo, latis nam quicquid in arvis
Extra tecta manet, seu sint hominesue bouesue,
Horrida qua grando pulsauerit, omnia letho

Exod. Cap 9.
vers. 13.

Oratio Dei
de immitten-
da grandine.

Acci-

M O S E I D O S .

Accidet oppetere & vitam dispergere in auras.

Plaga Gran-
dinis.

Hæc inter Pharios quos turbare ministros
Verba Dei stabulis pecudes pecudumq; magistris
Suscepere suis: quibus autem talia cordi
Non fuerant, in agris armenta virosq; relinquunt
At Deus Altitonans, ad sydera tollere dextram
Mandat, ut Isiacas grando male verberet oras,
Grando homini campoque satis pecoriq; sinistra
Ut virgam ad Cælum tollo, caua nubila rumpit
Et tonitru horrifonum & mixtas cum grandine
Eiaculat lehouas, ignisq; per arua resultat (flammas
Sic genitor rerum glaciales cœlitus imbres
Torsit flammantesq; globos immiscuit illis,
Horrendum visu, non vlllo tempore talis
Tempestat exorta fuit per regna Canopi
Dum tenuit sedes illas Misraia proles
Scilicet hæc grando terram grassata per omnem
Tota armenta virosq; neci dedit, atq; per agros,
Surgentes plantas populauit, & impete diuo
Diffidit arboreos fœtus, ruit arduus æther:
Heu, limi spicas, primosq; trahentia culmos
Ordea prostravit fuerat dum messis in herba
At non triticeam messem, robustaq; farræ
Tempestat læsit quorum anni temporis sero
Pinguibus Agricola mandarunt semina terris,
Non etiam hæc grando tetigit Gosaia rura
Isacius duro pua vomere pressit Arator.

Continuo qui me fratremq; Arona vocaret;

Mis-

Mirtebat Pharao supplex, ac talia fatur:
 Hac vice peccavi, pius est pater altus Olympi,
 Ipse autem vulgusq; meum commissimus isthaec
 Crimina, nos equidem sequitur sua poena nocentes
 At vos exorate Deum sit grandinis atra
 Iam satis, & tonitruus: non vos ego deinde tenebo,
 Longius ut nostro maneat limite clausi,
 Huic ego, quam primum nunc extra mania gressus
 Extulero ad lehouam cum supplice voce supinas
 Expandam palmas, tonitru cessabit & imber.
 Ut non ignores, quot totum temperet orbem
 Omnipotens lehouas, terrae caeliq; creator
 At scio, quod nondum diuini numinis vllus
 Teq; tuosq; metus caco sub peclore tangit,
 Hac vbi dicta dedi, rapidusq; ex vrbe recessi
 Ad Caelos extollo manus fragor ille quiescit
 Nec grando terris, nec decidit amplius imber
 Ut pharao vidit fugientes aethere nimbos
 Placata mittempestatem, solemq; reductum
 Audet ad huc peccare ferox & durus ut ante
 Cum vulgo ipse suo, veniam non fecit eundi,
 Ut lehouas vero per me sui ore locutus.

Post mibi rerum Opifex: Phary pete tecta Tyranni.
 Hunc ego cum seruis pradura mente creavi,
 Hac mea signa viris, ut monstremq;, tuq; fidelis
 Ore, tuis natis & qui nascentur ab illis
 Auribus infundas, quae tot miracula rerum,
 Aegypto ostendi, vobis ut certa super sit

Rex simulat
poenitentiam.

Cap. 10.

8.

Plaga locu-
starum.

Cognis

M O S E I D O S .

Cognitio Iehouas ego sum cui tanta potestas.
 Dixerat, ingredior cum fratre palatia Regis
 Cui sic incipio: Deus Israelis auitus
 Hec tibi, Rex, fatur, mihi te submittere tandem
 Quo ferus vsq₃ negas? populum mihi sacra parare
 Iam dimitte meum, si non dimiseris illum
 Omnibus in campis primo cum Sole locustas
 Inducam faciemq₃ regent telluris vbiq₃
 Non agros iam cernere erit: quod grando reliquit,
 Intactum vobis, hoc de pascentur, & omnes
 Arboreos fructus viridanti fronde comantes
 Dentibus erodent: quin & tua regi aetata
 Seruilesq₃ domos, Pharios & vbiq₃ penates,
 Intrabunt dense: non talia monstra parentes
 Non & maiores videre ab origine prima
 Ex quo vitales hauserunt haectenus auras.

Aulicorū ora-
 rio ad Regem.

His dictis vultum auerto, Regemq₃ relinquo,
 Tunc illi stipatores: quo cogimur vsq₃
 Talia monstra pati? populum dimitte suoq₃
 Da veniam seruire Deo quin deniq₃ nescis,

Oratio Regis
 ad Mosen.

Iam totam ruere Aegyptum: vox omnibus vna
 Protinus hic nobis fatur Rex ipse reductis,
 Ite & , quem colitis, Iehouae sua soluite sacra,
 Quos tamen ire iuuat, qui sunt? ego talia reddo
 Cum pueris & cum patribus nostroq₃ creatis
 Sanguine pignoribus prodibimus, agmine toto,
 Balantumq₃ gregis nostri, & pecuaria nostra
 Nobiscum exhibunt vt quae Lux festa requirit,

Pre-

Praestemus Iehoua: placet, Eia, exite secundis
 Rex ait, auspicijs domino aspirante, quid autem
 Et vos & puerile agmen vestrasq; puellas,
 Dimittam? quae fini vestra improba cepta videtis
 Non ita: sed patribus sacris vt cultibus adsint,
 Largior: illi abeant, hoc supplice voce rogastis,
 Dixerat, & pariter Regali expellimur arce.
 Tum mihi caelestis genitor: per Memphidis orbem
 Tolle manus inquit, tota ditione Cicada
 Vt vendant, & ruris opes populentur & herbas
 Quas non percussit, violenta grandinis imber,
 Nec mora tollo meam per Regna Canopica virgam
 Continuo totumq; diem, noctemq; sequentem
 Omnipotens Iehouas imis de sedibus Eurum
 Impulit, hic postquam Sol iam dimouerat umbras
 Grande Caudarum genus attulit omnibus oris
 Illa tam multis terra insidere cateruis
 Per totam Aegyptum, quam secula nulla tulerunt
 Nec ventura ferent: Campus fuit omnis opertus,
 Inuoluere diem tenebris, & quicquid in aruis
 Herbarum fuerat, latu & quicquid in hortis,
 Grandine non tactum, frondens produxerat arbor
 Omne id de pastum fecere promuscide saua
 Iamq; comeramis, agris iam gramina desunt.

Hic Pharao, qui me pro pere fratremq; vocarent
 Mittit, & haec breuiter submissa voce profatur
 Heu, fateor vestrumq; Deum, vos insuper istos
 Impius offendi, rursum hanc ignoscite culpam

Rex Angli
 poenitentiam.

B

At

MOSEIDOS.

At vos quem colitis Iehouam obsecrate potentem
Mortiferam hanc pestem nostris vt tollat ab oris.

Digredior Iehouamq; voco max audijt ille
Atq; procelloso perflantem turbine terras,
Mittit ab occasu ventum ruit ille rapitq;
Vndiq; buprestres rubrumq; infligit in equor,
Quam late patet Aegyptus, nihil inde remansit
Attamen obfirmante Deo, sub pectore regem
Rursus iter nobis durissimus ille negauit

9.
Plaga tene-
brarum.

Inde mihi Iehouas age, tollet ad sydera dextram
Vt premat Isiacas caligo nigerrima terras
Quam manibus palpare queas: ego pareo dictis,
Cum subito Pharijs spisse incubuere tenebrae:
Tres adeo sine sole dies traxere, nec vllus
Vicinum vidit, fixa nec sede recessit,
Donec se quarto tandem iubar extulit ortu:
At non Hebraeis rutilans se absconderat ether,
Luce sua solemq; suum, sua sydera norunt

Tum me Rex Pharius vocat & sic incipit vltro:
Ite Deo vestro cultus offerte sacratos:
At quae sunt vobis armenta, ouiumue bouumue,
Hac maneant, quin & vestram deducite prolem.
Tunc ego, quin etiam pro sacris rite parandis
Da nostras pecudes, donis cumulemus vt aras
Quicquid & in stabulis nostris, & quicquid in aruis,
Pascitur omne pecus, simul hinc abigemus euntes
Nulla relinquetur de nostris vngula tauris
Nos equidem Iehouae sacros faciemus honores,

De

De nostris opibus, nondum cognouimus illud
 Quae iugulana Deo sit victima, qualis ad aras
 Poscatur cultus, taurorum siue bidentum.
 Donec erit ventum, quo nos oracula vocarunt:
 Hic iterum obriguit pectus crudele Tyranni.
 Indurante Deo, ne nos dimittere vellet,
 At mihi succensus Pharaon vade inquit, & ultra
 Ne videare caue nam qua te luce videndum
 Præbueris, penas effuso sanguine solues,
 Continuo refero: valeant tua verba, nec unquam
 Deinde tuos subeam, Rex o durissime vultus,
 Tum Iehouas: stat ad huc plaga punire cruenta
 Isiacum Regem & populum, vos protinus ille
 Hinc procul ire dabit, dabit ire nec amplius vllum
 Concedet spacium, ipse suis vos pellet ab oris.
 Quare, age dic turbis quæ rerum postulat usus
 A Pharijs sibi vicinis pulcherrima vasa
 Vir mulierq; roget, pretioso ducta metallo
 Argenti atq; auri paarij q; ferocia ponent
 Corda volente Deo, nec talia vasa negabunt,
 Et mihi diuinos Deus aspirauit honores
 Hebraeis coram, coram Pharijsq; ministris,
 Hac quibus orsa tuli: magni fabricator Olympi
 Ipse hæc ferre iubet, quando nox humida met am
 Contigerit mediam per regna Canopica sæuis
 Egrediar telis, quæq; edita matris ab aluo,
 Prima fuit proles letho morietur acerbo
 A Regis nato patria qui sede receptus

Cap. ii.
 10.
 plaga occiso-
 rum primo-
 genitorum.

Oratio Moſis
 ad Aegyptios:

M O S E I D O S.

Debuit imperio Phary succedere Regni
 Ad primogenitum seruae molitantis: & inter
 Primigenos pecudum scetus: per Osiridis vrbes
 Tristis erit planctus, colles amnesq; sonabunt
 E clamore hominum qualem non audyt etas,
 Nec quae praeterijt, nec quae ventura sequetur
 At non Isiacis vlulatum tollet in agris
 Ore canis, non mugitus, non vlla quaela
 Hic aures feriet, late loca cuncta silebunt,
 Scilicet vt noris, lehouas quam numine magno:
 Separet Isacias Pharias & separet oras:
 Tunc tunc tempus erit, magna quam pascis in aula
 Omnis turbavirum veniet, genibusq; voluta
 Talibus orabit: procul his regionibus exi:
 Ite cui, tu cum populo, quem rite gubernas,
 Tunc erit, vt Nili crudelia regna relinquam
 Hac vbi dicta dedi vultu irascente recessi.
 At Deus: haude quidem vobis Rex annuit inquit
 Vt mea mira Aegyptiacis edantur in agris,
 Quare, age, praesentis serua tibi tempora Luna
 Vnde tuum numeres annum, patribusq; vocatis
 Et populis edice tuis: hunc discite mensem
 Hic vbi bis quintos vobis adduxerit ortus
 Quisq; suis vnum sibi deligat edibus agnum
 Prose maectandum, quod si non sufficit agno
 Vna Domus sibi vicino de limite iungat,
 Qui possint illas omnes absumere carnes.
 Sit sine labe tamen sit mas uon grandior anno

Cap. 12.

Agni Pascha-
 lis eius à Do-
 mino præ-
 scriptus.

Ex

Ex ouium grege non tacto, iuuenumq; caprarum
 Nec iugulate prius, quam se bis septima cœlo
 Exerat orta dies, illo tunc vespere sero
 Quam latè Isacida regnant, mactabitis agnum
 Pro se quæq; domus, tum fulso sanguine postes,
 Et superum lumen, quo sunt conuiuia vobis
 Spargite sic illam læti traducite noctem,
 Vescentes extis, prunis candentibus assis,
 Et sine fermento panes, salsam insuper herbam
 Addite, quæ linguam gustu compungat amaro
 Sit nihil hic crudum nihil elixetur ahenis,
 Omnia sint affixa veru, sint omnia flammis
 Torrida deinde caput simul & cum cruribus exta
 Mandite, nec quicquam pro luce sequente supersit.
 Si quid erit reliqui, totum illud deuoret ignis,
 Dumq; dapes capitis, vestris sint cingula lumbis,
 Tegmina sint plantis, baculo sit dextera fido
 Communita manus qualis solet ire viator
 Qui maturat iter: clari de nomine facti
 Hunc mihi Pascha vocate diem nam nocte sub illâ
 Transibo mediam Aegyptum, læthoq; cruento,
 Interimam primos fœtus, hominumq; bouumq;
 Et dijs Isiacis fatum crudele parabo.
 Ille ego quem lehouam vero sic nomine dicunt.
 Sit cruor ille mihi vestris in sedibus index.
 Quo vi, o mox præteream, ne noxia cades
 Vos etiam sternat, Pharijs quo tempore regnis
 Funera tot faciam: sed tu sub corde repone

Ritus macta-
tionis.

Ritus conuij.

Ex

E 3

Vt

M O S E I D O S.

De pane in-
fermentato.

Vt Iehouæ celebres festiuae lucis honores,
 Aeterno ritu, per natos atq; nepotes.
 Nec cum fermento cererem gustare licebit,
 Septima se donec claro lux exerat ortu
 Mox adeo prima fermenta relinquit luce
 In vestris mensis, qui manducauerit escas
 Fermento mixtas, ex quo iam prima reluxit
 Orta dies septem per soles inde sequentes:
 Hunc vos extirpate virum de gente Iacobi.
 Prima dies sit sacra dies, sit septima sacra:
 Vt numero ex omni coetum veniatis in vnum,
 Sint opera prorsus nullæ, nulliq; labores,
 Exceptis quos pro dapibus res ipsa parandis
 Postulat has concedo quidem, sed panis vt omni
 Fermento careat, nam lux hæc ipsa refulsit
 Isidis e regno cum vestra hæc agmina duxi.
 Non alienigenis sacras accedere mensas
 Fas erit: at quod mancipium tibi seruit id ante
 Legitimo de more seca, tum deniq; vestris
 Interfit dapibus, non illas aduena gustet,
 Non gentilis homo, qui pro mercede laborat.
 Sint etiam tecto conuiuia vestra sub vno,
 Nec quicquam de carne foras eferte, nec ossa
 Strangite, sic faciat gens omnis nata Iacobo.
 At perigrinantes qui conuersantur, & vltro
 Pascha Deo seruare volunt, his masculas omnis
 Si recutitus erit, vestra pro lege licebit
 Vt comedat demum, velut ipse domesticus esset,

Et

Et post hac legem vobiscum seruet eandem.

Finierat Iehouas proceres ego deinde vocatos
 Erudiens mandata Dei, sic alloquor ipsos:
 Quisq₃ legat gregibus sibi de balantibus agnum
 Pro se proque suis, quem iam pro paschate mactet
 Agrinum, post hæc exceptum pelue cruorem
 Fascibus hysopi per limina rite suprema,
 In foribusq₃ duos per postes, spargite passim
 Nulli fas exire domo lux orta priusquam
 Manè diem reddat Iehouas quia nocte sub illa
 In feret Isiacis plagas mortemq₃ repentem
 Ast vbi sanguineum limen postesq₃ videbit
 Transiliet sine cæde fores, ne noxius intret
 Spiritus & vestras contristet funere sedes:
 Hunc tibi perpetuum facias per secula ritum

Esus agni paschalis à Mose promulgatus.

Iamq₃ vt per Iehouam promissa tenebitis olim
 Regna bonæ terræ, non hunc deponite cultum:
 Huius vbi causam soboles tua sera requiret,
 Sic illi referes: hæc sunt solennia sacri
 PASCHATIS obseruanda Deo, qui clade cruenta
 Afficiens Pharios Hebræas transijt ædes.
 Hunc memorate diem monumentum in signe regressus
 Quo Pelusiæcis Iehouas vos duxit ab oris
 Seruitijs pressos, non paruis viribus vsus.
 Hæc est illa, dies, hic latus mensis Abibus
 Qui claro vobis affulsit euntibus ortu
 Nunc ergo postquam magnus te Rector Olympi

Cap. 13. vers. 3.
 Ritus Paschalis ad posterios propagandus.

MOSEIDOS.

Intulerit terris, quas gens Cananaea, serusq;
 Occupat Hettaus, veteri quas natus Amoro
 Heu ausq; tenet populus, Iebusiq; coloni
 Qualia regna Deus patribus promissit in illis
 Munera sunt lactis, sunt dulcia munera mellis.
 Hac luna mihi, Paschales renouabis honores
 Non fermentabis, donec lux orta resalget
 Septima, quæ Iehouæ festiuas instruat aras.
 Illa luce tuus hunc morem ediffere natis.
 Hæc facimus, dices propter memorabile factum
 Cælestis Iehouæ, Pharias quo tempore terras
 Liquimus; hoc manibusq; tuis oculisq; reponas
 Perpetuum signum, seruata vt lege quot annis
 Hunc morem peragas, pro libertate recepta.

Consecratio
 primogeni-
 torum.

Iamq; vbi te Iehouas Cananaeis intulit oris,
 Quasq; tibi patribusq; tuis (vt dixerat olim)
 Possedisse dedit: tunc illi pectore grato
 Delige pro sacris, quæ mascula matris ab alio
 Prima datur proles hominum pecorumue: sed vnum
 Aut oue mutabis, miserum aut iugulabis asellum
 At qui unq; tuus primus tibi nascitur infans,
 Hunc facies pretio siclorum quinq; redemptum
 Cumq; tui quærent nati tabentibus annis
 Quid sibi vult hæc religio? sic fateris illis:
 Nos Deus Omnipotens magnus cum viribus olim
 Duxit ab Aegypto, quæ nos oppressit inique
 Seruitio longo: Nam Rex cum pectore duro
 Abnueret nobis abitum, tum vindicæ letho,

Num. 3. ver 43.
 Memoria libe-
 rationis ad
 posteros pro-
 paganda.

Per

Per sedes, Pharias a summo occidit ad imum
 Rex lehouas, primos foetus hominumq; boumq;
 Ergo maternam sobolem, qua prima per aluum
 Mascula progreditur, pro cultibus offero sacris
 Primaq; legitimis soluo mea pignora nummis
 Hoc tibi semper erit, post hac memorabile signum
 Ante manus oculosq; tuos, quod robore magno
 Huc nos Isiacis lehouas retraxit ab oris.

Hec ego caelicola postquam mandata parentis
 Exposui populo, simul annait ille, genuq;
 Exorat flexo, praepceptaq; iussa capebat
 Noctis erat medium curasq; & corpora somnus
 Soluerat, vi lehouas magna cum strage per omnem
 Perfurit Aegyptum, & primos misere vndiq; foetus
 Morte necat subita: exspirat Pharaonia proles
 Maxima, iam sceptris regni donanda paterni:
 Vsq; ad captiuinatum qui maximus annis
 Iam fuerat: simul & pecorum qua prima propago
 Vsq; fuit, vitam exhalant: crudelis vbiq;
 Luctus, vbiq; pauor, & plurima mortis imago.

Excussi somno Pharao Phariq; ministri
 Ante diem surgunt, surgunt Aegyptia turba
 Exoritur clamorq; virum tristesq; querela,
 Nec fuit vlla domus miserandi funeris expers,
 Nec mora, continuo media Rex nocte vocauit
 Me, fratremq; meum, procul hinc vos tollite clamat:
 Ite citivos & populus de stirpe Iacobi
 Et cultus offerte Deo, quos saepe rogastis

Cap. 12. ver 28.
 Interitus pri-
 mogenitoru.

Clamor & ei-
 latus Aegypti-
 orum.

E S

Quin

MOSEIDOS.

Quin etiam quæ sunt stabulis pecuaria vestris
Balantumq; greges (vt nos orastis) euntes
Ducite quo vultis: Pharaonihil amplius obstat,
Ite modo & precibus pro me placate Tonantem.

Dimissio po-
puli violenra.

Dixerat & Pphary cæca formidire pleni,
Festinare iubent, illisq; excedere terris
Nam gelida mortis nos omnes fata manebunt
Sic aiunt trepidi: nobisq; petentibus vlrto
Hæc sua vasa ferunt preioso ducta metallo
Insuper hos etiam mundos quos cernis amictus:
At non & spatium nobis fuit inde relictum

Victus pro Via
tico.

Torrendæ Cæreris, quam orudam nostra tenebat
Mastra quidem, nec fermenti falsugine mixtam.
Ergo vias abitu celeri properare coacti
Quisq; suam massam, sinuosa in veste ligatam,
Iniectamq; humeris, secum portauit, eamq;
Non fermentatam sibi manducare parauit.

Apodemiæ
tempus

Iamq; quater centum reuolutis cursibus annis
Exierat, iam terq; decem Solegerat orbis:
Tempore tam longo in Pharijs male viximus oris.
Hoc spatium exacto, luce vna, vno agmine facto,
Stirps diuina virum Nilotica regna reliquit.

Oratio Mosis
& Psalmo 105.

Ex illo celebratus honos, atq; inde minores
Hanc seruant noctem clari de nomine facti.
Quare age, chare socer, merita præconia laudis
Soluamus Iehouæ, cælo quæ gessit ab alto
Commemorare iuuat: cunetis ea gentibus acta
Decantare iuuat; iuuat & miracula rerum

Car-

Carminibus celebrare sacris, cytharaq³ sonora.
 Hunc quotcunq³ colunt, hilari de corde triumphum
 Semper agent agite ergo Deum super astra potentem
 Quemq³ gerat vultum, vestra cognoscite mente
 Quae tot monstra dedit, non postera nesciat etas
 Quasq³ tulit leges, longum servate per aevum
 Vos ego compello, Abrami de semine natos
 Qui cultor fuit ipse Dei, mea figite dicta
 Quos genuit de Stirpe sua pius ille Iacobus:
 Hic pater ille Deus, cui nos renouamus honores,
 Imperium exercet iusta qui lance per orbem:
 Faderis ille memor, quod cum maioribus olim
 Fecit & esse ratum voluit, per millia multa:
 Quamq³ fidem dedit Abramo, qui sanguinis auctor
 Primus erat, nato Isacio, rursusq³ Iacobo
 Proposuit, nunquam posthac mutabile pactum.
 Sic ait: optatam (Canaas quam possidet) oram
 Tuq³ tuumq³ genus, diuisa sorte tenebis.
 Exigui numero, certa sine sede vagantes,
 Per varias gentes sua castra subinde mouebant:
 Illasos Iehouas texit, paenisq³ seueris
 Corripuit Reges, illis vt nemo noceret:
 Neu violate meos vnctos, neu tangite vates,
 Sic ait inde famem misit, victumq³ negauit,
 Nec super vlla fuit, mandendi copia panis,
 Ecce virum legit, Iosephi nomine dictum,
 Praeuius, vt Nili crudelia regna subiret,
 Venditus in seruum, diro quem compede vinctum

Genes. 22. 16.

Gen. 41. ver. 57.

Pres-

M O S E I D O S

Genes. 41. ver.
14.

Presserunt ferroq; graui per membra ligarunt
Donec lata dies, fato praedicta refulsit
Ut fieret lehoua diurno nomine plenus,
Tunc Rex qui soluant, captiui vincula ministros
Misit, & ille potens per subdita regna tyrannus
Hunc sibi Niliaca praefectum legit in aula
Huic & thesauros omnes, huic tradidit vni
Sceptra sui Regni, Pharios qui semper haberet
Ad nutum proceres, vt cultibus instruat ipsos,
Ipse senes doceat, quae sit sapientia vera:

Genes. 46.
verf. 6.

Tempore tunc illo tota cum gente Iacobus
Venit in Ithacas peregrinus vt aduena terras
Inde suum populum caeli terraq; creator,
Auxit, vt & numero plures, & viribus essent
Maiores illis, qui fata inimica parabant
Qui male peruersi stimulis odere nefandis,
Diuinam plebem sanctos odere ministros
Vt premerent illos, non vi, sed fraude cruenta.

Exod. 10.

ver. 22.

Exod. ver. 20.

Exod. 8. ver. 6.

Ibid ver. 16.

Exod. 9. verf.

27. 3

At Deus Amramio misit de sanguine fratres
Quorum opera fierent, miracula plurima rerum
Per Canaæ regnum dictis caelestibus illi
Dum parent, Deus eduxit de luce tenebras,
Et fecit tetro, manantes sanguine riuos
Squamigerumq; genus male perdidit, omnia foedis
Constrauit ranis, per rura, per atria Regum
Dixit & in totis obscæna examina terris
Muscarum, Cyniphumq; ruunt strepit angulus omni;
Protinus eiaculans mixtas cum grandine flammis

Per-

Percussit vites, percussit ab arbore ficus,
 Diffidit arboreos tota cum stipite ramos
 Dixit & innumera subito venere locusta
 Insectiq; genus pratis segetiq; noxium
 Primitias matrum vita priuauit, & omnes
 Heredes primos heu funera misit acerbo,
 Donec ab Isiacis, instructos diuite gaza,
 Eduxit terris, non toto ex agmine quisquam
 Aeger erat, quos exultans discedere tandem
 Lata Pharos, longo soluit sua pectora luctu
 Protinus egressos tuta cum nubere duxit
 Nocturnasq; vias rexit cum lampade clara.
 Orabant demisit aues, viuaq; cibauit
 Ambrosia duris effudit rupibus vndas
 Arenti in campo, sterilesq; rigauit arenas.
 Nam memor ille fuit, quæ sancta oracula quondam
 Ediderit famulo ipse suo de stemmate Tharæ
 Sic sibi delectam gentem, de gentibus vnã
 Duxit ouans, fremitu lato, plausuq; secundo:
 Intulit & terris, quas barbarã turba colebat,
 Vt bona quæ fuerant alijs possessa tenerent,
 Semper vt obsequium præstent, & legibus vltro
 Quas Deus ipse tulit, discant parere per auum.
 Hunc celebrat e Deum, meritas huic diuite laudes.
 Sic pater Amramides diuo narrabat ab ore
 Tot miracula Dei, quas & durissima plagas
 Pertulit Aegyptus, factog; hic sine quieuit

Exod. 10.
 vers. 41.
 Exod. 12.
 Vers. 26.

Finis libri tertij Moseidos.

LIBER QVARTVS

Moleidos.

Argument. Libr. 4.

In quarto Leges non seruauere profani.

Exod. 18. ver. 13
Onus guber-
nandi popu-
lum.

Consilium
Iethronis.

Postera fulgebat roseis aurora capillis
Flammiferumq³ iubar terraq³ poloq³ reduxit:
Cum pius Amramides populo clare iura sedebat,
Quem iuxta stabant turbae longeq³ manentes
Protraxere moras, ad sera crepuscula noctis
Quem Ietro socer, vt vidit magnumq³ laborem
Cognouit propius: quae te tam magna fatigat
Cura tui populi? cur tu geris omnia solus,
Et circum vulgus, primo cunctatur ab ortu,
Hesperias donec Titan se mergit in vndas
Sic ait: huic Moses: populus me consulit omnis
Et responsa Dei quaerit: me dicere causas
Me dare iura volunt: illis ego litibus ortis
Ostendo quae sit sancta sententia legis.

Tum socer haud equidem res est haec commoda vobis
Quam solus peragis, de lassas teq³ virosq³
Viribus hic labor est grauior, non omnia certe
Vnus ages: sed quae tibi nunc pulcherrima dicam
Consilijs pare, Deus aspirabit ab alto
Ante Deum quae sunt tractanda negotia plebis
Hae tibi sint curae, populis te condere leges
Conuenit & sanctam vitæ prescribere normam

At

At qui deinde viri tibi erunt ex agmine toto
 Constantes animis & religionis amantes
 Et quibus est candor, quibus est mens nescia falsi
 Et quibus est inuisus amor sceleratus habendi
 Hos tu Rectores distincto præfice vulgo
 Mille viros alijs, alijs ex ordine centum
 Quinquaginta alijs, alijs his subijce quinq̃,
 Hos à iudicijs habeant, pro tempore quouis
 Si tamen offertur quæ res est pondere magno
 Hanc ad te referent: causas sed deinde minores
 Hi facile expedient, vt tu releueris, & illi
 Hos operum possint tecum perferre labores,
 Sic erit vt quæ sunt superi præcepta parentis.
 Sufficias illis, & copia tanta virorum
 Re benè perfecta possint ad tecta reuerti.
 Haud mora consilijs, nec Moses iussa recusat,
 Effaturq̃, viris: non vos ego solus & vnus,
 Sustineo, si quidem Iehouas Deus ille paternus
 Vos auxit, fecitq̃, pares cœlestibus astris
 Multiplici numero (vos augeat ille deinceps
 Millenis vicibus vobis promissit vt olim)
 Qui potero solus, quæ tot mihi dura creatis
 Iurgia, qui potero tot ferre negotia rerum
 Ergo viros, agite è tribubus de promite vestris,
 Qui sint consilijs instructi & mente sagaci
 Quos vestros statuam proceres legumq̃, peritos
 Dicta placent turbis tunc illis legifer heros
 Deligit ex omni numero virtute potentes

Magistratus
qualis esse
debeat.

Deut. i. vers. 9.
Oratio Moſis
ad populum
de nouo Ma-
gistratu crea-
do.

Inter

MOSEIDOS

Prohibetur

ωσσοωωωλ

uψia.

Jethro domū
redit.

Can. 19.

Oratio Dei
ad Mosen, de
promulgatio
legis

Inter quos, alijs dat millia tota virorum,
Centum alijs subdit, sunt quinquaginta quibusdam
Sunt alijsq; decem, subiecti more clientum
Imperat his Moses: recte discernite causas
Seu vestra gentis, seu ius miser aduena poscat.
Non facies hominis vos iusta a lege reflectat
Et promptis animis, aures prabete benignas,
Supremis, minimisq; viris. & nemo potentum
Terrorum incutiat, diuino munere iudex,
Fungitur ipsa Dei vox est, vox iudicis aequi,
Si qua tamen fuerit, qua vobis causa videtur
Dura nimis, sinite, illa meas pertingat ad aures,
Sic isti proceres, populo sua iura ferebant
In re non grandi grandi pro Mose relicta
His actis Ietro patrias remeant in oras:
Et iam Luna catum ier luce repleuerat orbem
Ex quo de Pharia fuerant tellure profecti
Israele sati: montis deserta inae
Hac luce arripiunt, Raphidis post terga relictis.
Tum Deus Amramida clamat de colle supremo
Talia cui propius venienti dicta profatur
Hac reser Isacidis: quacunq; per Isidis vrbes,
Monstra dedi, vestris oculis manifesta fuerunt,
Ut vos portauit: ceu qua regina volucrum
Impositos alijs gestat super aethere pullos.
Sic mihi vos iunxi: si nostris vocibus aures
Iam dabit, foedusq; meum seruabit equo
Pectore vos populum pra gentibus omnibus vnum

Esse

Esse meum dicam, meus est vastissimus orbis
 At vobis sacros cultus regniq; coronam
 Cum sceptro credam, sanctos vos esse docebit
 Hæc edice viris, quæ sum tibi verba locutus.

Approperat pius Amramides paribusq; vocatis
 Talia proponit: paribus tum vocibus illi

Obedientia
 populi.

Promittunt mandata Dei seruare tonantis,
 His Deus auditis Mosen affatur & inquit:
 En adero densis circumdatus vndiq; nimbis
 Auribus vt capiant illi, quæ plurima tecum
 Verba loquar, posthac tibi per secula credant.

Inunc, hanc illos, & lucem deinde sequentem
 Expurga de more sacro, sint vestibus illi,

Sint animis etiam puri, nam sole ter orto
 Descendet Iebouas super ista cacumina montis;
 Ante oculos vulgi, certam cui ponere metam

Locus pro-
 mulgarionis.

Fas erit, hos moreas, nemo conscendat in altum
 Nemo pedes montis tangat, si quis tamen audax
 Attigerit, soluet miserando funere pœnas:

Infandis manibus, si quis tractauerit illum
 Obrue vel saxis, vel acutis fige sagittis,
 Seu sit homo seu sorte pecus, non viuere fas est;

At tuba cum longe sonitum dabit ære canoro
 Tunc erit vt rursus possint accedere montem.

Paruit Amramides, & turbas monte relicto,
 Preparat ablutis tunicis, & satur ad illos,

Obedientia
 in exequendis
 Dei mandatis

Este benè instructi cum lux iam tertia cœlo,
 Orta diem faciet, thalamis & parcite vestris.

E

Ter-

MOSEIDOS

Maieſtas legis
datæ.

Tertius ortus erat, claro iam lumine Phæbus
Mane nouo, horriſonum tonitru cum fulgure crebro
Intonat in voluit nubes denſiſſima collem:
Buccinia terribiles ſonitus emugit in auras
Attoniti tremuere viri, quos legifer heros
Ad Iehouam propius caſtris producit, & illos,
Imâ in parte locat, ſumat nions ipſe Sinaus.
Nam Deus in flammis aderat, ceu flamma Camani
Exhalat ſumum, mons inde remugijt omnis,
Nec non ipſe tubæ magis obſtrepit vndiq; clangor.

Interdicitur
mons Sinai.

Postquam conſedit Iehouas in monte ſupremo
Expoſcit Moſen cui mutua verba loquenti
Alta voce refert, & claro perſonat ore
Dic age dic turbis, inquit, ne forte quis audax,
Irrumpat, Iehouamq; velit ſpectare tonantem
Ne ſic morte cadant multi: quin liniger ordo
Accedens propius, vitio ſit purus ab omni
Ne vicina Dei præſentia diſſipet illos
Reddit ad hæc Moſes: populo non peruius vllus
Huc patet accessus, tua quæ mandata fuerunt,
Ponere cancellos, & ſanctum reddere montem,
Huic iterum Iehouas age, vade & ſcande deorſum,
Germanumq; tuum tecum huc ad duce volentem
Non tamen & vates, non & promiſcua turba
Huc inferre auſint pedes: ne numine noſtro,
Oppreſſi pereant: Moſes hæc nunciat illis,
Stans medius, populumq; inter ſuperumq; parentem
Hæc mandata viris, clara qui voce ferebat:

Deutr. 5. ver. 5.
Promulgatio
Decalogi.
Cap. 20.

116

Ille ego sum Iehouas, pura tibi mente colendus
 Ille ego sum, qui te seruili mole grauatum
 Epharijs duxi terris: ne finge prophanas
 Extra me Diuos, statuas ne sculpe, nec vllam
 Effigiem qualis caelo spectatur in alto,
 Qualia vel terris vel aquis sunt monstra profundis,
 His offerre preces, cultum his prestare caueto,
 Illego namq, tuus Iehouas, Deus æmulus illam
 Nequitiam, prauam quam commiserunt parentes
 Per natos natorum, & qui nascuntur ab illis,
 Plecto gradum in quartum, qui me auersantur iniquis,
 Me tamen interea per millia multa benignum
 Presto viris, qui me vero amplectuntur amore
 Quiq, meas leges mea qui præcepta facessunt
 Tu Iehouæ nomen vano non fateris ore,
 Non impune feret, qui nomina sancta profanat
 Sabbatha quin etiam sancte seruare memento,
 Nam tibi sunt luces bis tres, pro rebus agendis
 Septima lux supero sua postulat otia regi
 Hic tu parce operis pueriq, tuaq, puellæ
 Et famuli famulaq, tuæ, palustris trahendis
 Abstineant iumenta suis: portisq, receptus
 Aduena quisq, tuis, sacro de more quiescat
 Sex pater ipse dies, totum qui temperat orbem
 Incubuit studijs, cœlum dum condidit altum
 Terrasq, Oceanumq, & quicquid habetur in illis
 Septima sed postquam radijs aurora coruscis
 Orbe nouo fulsit Iehouas cessauit & illum

M O S E I D O S

Tabula se-
cunda.

Esse Diem sanctum voluit, vacuumq; laborem
Semper honoratos etiam reuerere parentes,
Vt diuturnus eas longæ per tempora vitæ
In terra pingui Domino quam dante tenebis
Ne cuiquam rapias, effuso sanguine vitam.
Ne lubeat casti fines transire pudoris,
Ne tibi sit furtiua manus seu pectus auarum
Absit, te quenquam falsis traducere verbis.
Non animo cupias, alius quas incolit ades
Non animo cupias alienæ coniugis vsum
Aut quos alter habet seruos, famulasue fideles
Siue bouem aut asinum, seu quicquid possidet alter.

Populi trepi-
datio.

Dixerat: at trepidum per dira tonitrua vulgus
Vt videre iugis saltantes vndiq; flammæ,
Horrisonosq; tubæ strepitus, atrumq; vaporem:
Abscessere procul, Mosiq; hæc verba dedere:
Quin age tu, queso, dicentis suscipe partes
Nec sine, nos Iehouas diuo compellat vt ore
Exanimetq; metu quæ sit diuina potestas,
Vidimus, hanc Iehouas, hoc ipso tempore nobis
Ostendit, diuosq; sonos ex igrine corusco
Hauimus attoniti: cur tristia fata parantur
Vt miseros perimat flammis ardentibus ignis,
Si nostras feriet, Iehouæ vox amplius aures
Funditus occidimus: quid enim de carne creati
Vt quas terribiles qui viuit in æther voces
Per flammæ edit, ceu nos audiuimus illas
Ferre queant, vitamq; suam non inde relinquunt

Oratio popu-
li ad Moisen.
Deut. 5. ver. 30.

Tu cape qua sint verba Dei nobisq; recense,
 Praesto erimus dictis: tunc illis legifer heros
 Soluite corde metum: Dominus vos tentat vt ipsum
 Discatis colere, & sanctas non temere leges.

Exod. 20.
 vers. 20.
 Responsum
 Mosi,
 Cap. 24.

Tum Deus Amramida: poteris dimittere turba
 Tu tamen atq; tibi fraterno sanguine iunctus
 Cum natis Aro veniat, totusq; senatus.
 Qui decies septem, sunt toto exagmine lecti,
 Eminus & sacris superum placate parentem
 At coram Iehaua Moses stet cominus vnus
 Accessuq; patres reliquos, populumq; repellat
 Nunciat hac Moses diuina oracula turbis
 Assensere omnes, & sanctis legibus vltro,
 Promittunt gratum obsequium, vox omnibus vna.
 Hac vbi verba Dei, conscripserat omnia Moses
 Se parat, & cum luce noua, sibi montis ad imum
 Bis semis Aram suffultam rite columnis
 Extruit: ad numerum tribuum de stirpe Iacobi,
 Mittit & Isacidas Iuuenes, qui tergora tauris
 Dirripiant, & tota sacris ea viscere flammis
 Imponant gratesq; Deo per munera soluant.
 Ipse pater mediam fuso de sanguine partem
 Infundit pelui: mediam dispergit in auras
 Accepitq; libro, qui foedera diua tenebat
 Auribus inculcat populi, quos pectore prompto
 Vt sensit parere Deo, de pelue cruorem
 Accipit & lustrans: cruor hic est foederis inquit
 Foederis illius, magni quod conditor orbis

Confirmatio
 legis pacto
 foedere

Ritus foederis.

MOSEIDOS.

Teophania
facta Prin-
cipibus.

Vobiscum pepigit, verbis super omnibus istis
His actis, pater Amramides, Aroq³, sacerdos,
Et nati comites, Abius, cum fratre Nadabo,
Atq³ viri decies septem, fastigia montis,
Summa petunt, Deus Isacidum comparuit illis.
Sub pedibus Saphirus erat, cœlumq³ serenum:
Non tamen & manibus primores attigit illos
Qui viso Domino, dapibus sunt deinde refe^{ti}
Tum genitor rerum, Mosen ad culmina montis
Summa vocat: nam tu noli discedere, fatur
Ut tradam tabulas duro de Marmore casas,
In quibus inscripsi, quæ tu mea iura docebis.

Mose: redit in
montem &
Deo Conuer-
satur.

Iamq³ parat, Moses celsum conscendere montem
Adiungitq³ sibi iuuenem, cui Iosua nomen
Nunc satum: prius atq³ viris hæc iussa relinquit,
Expectate meum reditum, vos Hurus & Aro
Instituent, ius dicturi de litibus ortis.
Ut tenuit montem summum densissima nubes
Maestasq³ Dei nimbis hunc ambit opacis,
Per sex vsq³ dies, donec lux septima fulsit:
Qua Deus ætherea Mosen de nube vocavit
Gloria talis erat, coram spectantibus illis
Ut credant apicem flammis ardere supremum.
Tum pater ingreditur medijs per nubila collis,
Et donec fruitur superi sermone parentis
Sunt quadraginta luces noctesq³ peractæ.

Cap. 32.

Interea dum lentus abest reditumq³ moratur
Confluxere viri passim, magnoq³ tumultu

Invadunt vatem Aaronem, cui talia rumpunt

Nunc age tu nostra da sacra DEosq̄, sacerdos

Auspicijs quorum posthac ducamur euntes,

Nam cuius ductu Pharijs excessimus oris,

Quæ fortuna virum teneat non audijt vllus.

His Aro vestris quod pendet ab auribus aurũ,

Matribus & natis cultisq̄, auferte puellis,

Hoc date deinde mihi: parent his vocibus illi.

Ex spoliant aures, congestaq̄, munera vati

Quiq̄, tulit, manibus promptis & pectore lato.

Accepit vates, formamq̄, impressit & inde

Conflavit vitulum, vulgusq̄, acclamat, & , õ gēs,

Hi sunt Dypatry, qui vos ex Isidie terra

Auspicijs duxere suis: vt talia sensit

Heu malè seductus vates sibi liniger aram

Inchoat, & cras festiuos indicit honores.

Consurgunt matutini, mactantq̄, iuuenos,

Quos solidos sacris imponut ignibus aræ:

Diusq̄, nouis, grates soluunt, fusiq̄, per herbam

Indulgent vino & dapibus, luduntq̄, Choreis,

At Deus irato Mosi sic fatur ab ore

Vade age, perge tuum ad populum, quos nuper aboris

Duxisti Isiacis, peccarunt crimine magno,

Namq̄, meas leges violarunt turpiter illi,

Quadrupedemq̄, sibi fuluo fudere metallo,

Cui cultum faciunt, & tanquam numen adorant,

Appellantq̄, Deos, quorum virtute reducti

Agypto exierint, horum durissima dudum.

*Idololatria
populi.*

*Vitulus au-
reus.*

*Oratio Dei a
Mosen vbi Po-
pulus accu-
satur.*

MOSEIDOS.

Pectora cognosco, sine me furibundus ut illos.
 Protinus extinguam tibi sed populo sa manebit.
 A me posteritas promissaq; regna tenebit
 At pius Amramides hac verba precantia fundit.
 Alme pater, quare tantas ardescis in iras
 Hanc contra gentem, quam vi, quam numine magno,
 Tu pater ipse tibi seruasti e Memphide raptam
 Cur Fhary dicent Deus hos ut perdere posset
 In proprium exitum procul his abstraxit ab oris
 Tollat ut e medio precor hunc auerte furorem
 Daveniam scelerit, atq; tuos tibi queso ministros
 In mentem reuoca Abramum charosq; nepotes
 His tu iurasti testemq; terq; ipse dedisti
 Vos ego tam multos reddam, quam multa per altum
 Lumina sint caelum vestroq; e sanguine natis
 Regna dabo, quae promissi, dominanda per eum
 His igitur motus lehouas mala tanta remisit
 Quae seuis animis, populo fuit ante minatus
 Egiser inde pater, cello de morte reuersus,
 Ipse vitam sesat ad turbas, & foederis ambas
 Fert manibus tabulas scriptis vtring; notatas.
 Ipse sua dextra, quas sculpsit Rector Olympi
 Iamq; vbi Nundines strepitum murmurq; vocantur
 Audyt affatur Mosen, it clamor in ipsis
 Exortus Castris ceu quando bella geruntur
 Huic Moses, non vox victorum siue cadentum
 Ista mihi est, mihi vox cantantum personat ares.
 Ut propius venit, visumq; in Castra reflexit

Intercessio
 Mosis pro
 populo.

Reditus Mosis
 in castra.

Con-

Conflatum pecus, atq; Choros spectauit agentes
 Atrâ bile furens, tabulas proiecit vtrâq;
 Illisitq; solo, & montem confregit ad imum
 Hinc quem conflarant, lique facto ex ore iuuentum
 In cineres vertit, limphisq; immiscet, & illas
 Dans potare viris, nihil vlla è parte relinquit.

Indignatio
 Mosis.

Hinc vatem Aronem dictis inuadit acerbis,
 Nam quæ causa fuit tanta te preedere culpa
 Has tibi commissas turbas, huic territus Aro
 Parce iræ, vir magnæ: tuæ charissime frater,
 Nosti equidem, quam sit gens intractabilis isthæc
 Pone Deos, dixere mihi, qui ducere possint
 Auspicijs nos deinde suis, non audijt vllus
 Illum ductorem Mosen, quæ facta sequantur
 His ego quisquis erit nitidunt sibi detrahat aurum
 Idq; mihi tradat: rapidis dum mollio flammis
 Prodiit è liquido mihi bucula facta metallo,
 Vt Pater Amramides corrupti pectora vulgi,
 Cognouit, quos sic peruertit liniger Aro,
 Exposuitq; suis infames hostibus illos
 Stans inter turbas, portas capit, atq; ita fatur.
 Qui pius est Iehouamq; colit mihi promptus adesto:
 Concurrunt omnes Leueo sanguine nati.
 His ait, hæc vobis cælo mandauit ab alto,
 Ipse Deus vindex gladios accingite lumbis
 Quisq; suis & castrorum peruadite portas
 Cædite, nec fratri, nec amicis parcite vestris:
 Sed sacrate Deo fraterno in sanguine dextras

Oratio Mosis
 ad Aronem.

Supplicium
 Idolatriæ.

MOSEIDOS

His equidem ceptis prosperrima fata dabuntur.
Dixerat, obsequio paret Leuitica pubes,
Et ter mille viros hac vna luce trucidat.

Oratio Mosis
ad Deum pro
populo.

Responsum
Dei.

Cap. 3. ver. 3.
Oratio Mosis
petitoria.

Mane nouo surgit Moses, & talibus infit:
Grande nefas est commissum, non ergo reuertar
Vt possim placare patrem, qui regnat in alto,
Sic ait: & coram Iehoua sic ore precatur:
Heu malè peccarunt & cæco pectore Diuos
Ex auro fecere sibi tu quaeso remittas
Hoc illis, pater alme, nefas, aut me quoq; libro
Dome tuo, nomenq; meumq; per secula dele
Quid reddit Iehouas mihi qui delinquit iniquus
Hunc ego deinde meo, quem scripsi è codice tollam:
I tu duce viros quo dixi præuius ibit
Angelus ecce meus, dabitur labentibus annis,
Vt capiam sceleris venturo tempore pœnas
Non ego me comitem iungam durissima gens es,
Ne medio in cursu perdam te forte rebellem
Talibus auditis duris sermonibus illi
Signa dabant luctus posito de corpore cultu.
At pater Amramides Iehouam sic voce precatur.
Ecce iubes, i, duce viros non indice certo
Quem mecum mittas velut es mihi sæpè locutus,
Nomine te noui, tu vir mihi gratior vnus:
Ante tuos oculos si qua mihi gratia restat
Ipse tuas ostende vias, vt certior inde
Te noscam, frontemq; queam spectare benignam:
Gens tua, gens hæc est, illam tu respice quaeso,

Nam

Nam tuani facies aderit, nos ducere noli
 Vltcrius nam quo dabitur cognoscere signo
 Quam grato videas aspectu meq³, tuumq³,
 Hunc populum: si tu non ductor euntibus ibis.
 Inde magis crescet longissima fama tuorum
 Ante omnes gentes, totus quas continet orbis
 Sic ait: huic Iehouas: labitur quocunq³, petisti
 Tu mihi namq³, places ipso te nuncmine noui.
 Ille refert, quin ergo mihi pater optime monstras,
 In qua maiestate sedes huc talibus insit
 Conditor Omnipotens, equidem tu deinde videbis
 Omne bonum transire meum, coramq³, vocabo
 Supremum Iehouae nomen: nam corde benigno
 Cui faueo faueo, cuicunq³, remitto, remitto.
 Non tu inquit, erit coram te cernere vultum
 Posse meum: qui me mortali semine cretus
 Aspicit, haud superesse potest: tunc amplius inquit:
 Est locus, ecce mihi supra fastigia montis
 Hic stare vola, cum iam mea gloria perget
 Te statuam saxo exeso, te dextra tectum
 Nostra dabit, dum transiero, qua deinde remota
 Aspicias me posterius, nam fronte negatum est.

Tu velut ante tibi tabulas iam sculpe gemellas
 Pro verbis, saxo qua primo impressa fuerunt,
 Quod tu fregisti cras ut sis mane paratus
 Comparere mihi supremo in vertice montis.
 Nemo comes veniat, circaq³, incautus oberret,
 Non fas hic vel oues, vel pascua querere tauros.

Dens promittit
 ut Mosi reue-
 lationem sua
 Maiestatis.

Cap. 34.
 Reparantur
 Tabulae legis

Dix-

MOSEIDOS.

Dixerat Amramides gemino de marmore casus
 Ad primum exemplum partes componit, & inde
 Ad colles properat prima cum luce Sinaeos
 Et quod iussus erat tabulas vtrasq; gerebat
 At se cum nimbo Iehouas demisit & illum
 Accessit propius: Iehoua de nomine clara
 Voce sonans, at cum Iehouas transcurreret isthic,
 Ante ipsum: Iehoua Iehoua, Deus alme vocauit,
 Tu Deus es mitis clemens, & tardus od iram
 Tuq; bonam te demonstras per mille nepotes
 Indulgens sceleris facilis, veniaq; paratus.
 Te coram nemo innocuus, delicta parentum
 Per natos punire soles, quartosq; nepotes.

Apparitio
 Dei.
 oratio Mosis
 ad Deū visum.

Miraculosa
 Mosis absti-
 nentia.
 Ibid. vers 29.
 Splendor in
 facie Mosis.

Ocyus Amramides in humo prostratus adorat:
 Alme pater, si me vultu spectare benigno
 Dignaris, Dux noster ades, nam durus & asper
 Est populus, tua sit presto clementia nobis
 Ut nos heredes regni velis esse futuri.
 Sic ait: & bis viginti noctesq; diesq;
 Degit apud Iehouam, potuq; ciboq; relicto
 Pactaq; verba decem tabulis inscribit vtrisq;
 Ut redijt geminumq; in scripto scedere saxum
 Attulit in manibus, cornutos fronte micantes
 Alloquio Iehouæ radios ignorat ut illos
 Spectarunt, non Isacida, non liniger Aron
 Audet adire virum: quos Moses voce vocauit
 Et versos ad se proceres Aronaq; fratrem
 Aggreditur dictis, & turbas cominus omnes.

In-

Instruit, & seruanda Dei praecepta recenset
 At hunc verba facit radiorum lumine claram
 Obuelat faciem, sed quando oracula petebat
 Carbasa deposuit, vultu splendente reuersum
 Tunc videre viri, Moses his agmine toto

Collectis fatur: Iehouas quae praecipit haec sunt:

Pro rebus vestris his tres sunt ordine luces
 Septima sed Iehouae requiem, & sacra Sabbathae seruat
 Amittat vitam faciens hac luce labores
 Nemo domi prunis stuppas humore carentes
 Admoueat, rapiatue suo de fomite flammam
 Nemo focis operans sopitos excitet ignes.

Iam vero in medium pro sacris dona parandis
 Quisq; ferat promptus, gazas vel diuitis auri
 Argenti atq; eris, varie vel tincta colore
 Serica, quae referant ferrugineos hyacinthos
 Ostrumq; & coccum, & byssam, tenuesq; caprarum
 Si quis habet pilos, aut velleria tincta cruore
 Qualia fert Aries, & picto corpore Thassus.
 Ligna Cedri, laticemq; Oleae, pro lampade sacra
 Et qui chrisma, & quae sustimen aromata poscit
 Atq; Onychas, gemmasq; alias, quas veste sacrata
 Et folio inclusas vates in pectore gestet.

Nunc si cui virtus, qui tali praestat in arte
 Adsit & vtatur manibus, iussosq; labores
 Perficiat prudens: primo tentoria ponat
 Cortinis distincta suis, huic insuper addat
 Tegmina iuncturas, tabulas, vectesq; basesq;

Cap. 35.
 Edictum de
 extruendo
 tabernaculo.

Materia Ta-
 bernaculi.

Forma Taber-
 naculi.

Hinc

MŌSEIDOS.

Hinc struat auratis sacram cum postibus arcam
 Ex auro solido super hanc imponat operculum,
 Ex quo gratia patris superi responsa petantur,
 Et velo inuoluat contextis vndiq; signis,
 Sic mensam truncosq; eius portantibus aptos
 Et vasa & panes qui proponuntur in illo.
 Candelabrum etiam, per quod de nocte per adem
 Fundatur late pulsa caligine lumen
 Quicquid & huc spectat, ramatas quippe lucernas,
 Atque oleum semel accensos quod nutriat ignes.
 Inde suis auro tectam cum cornibus aram
 Auratis & quæ species adolentur acerris.
 Præ foribusq; domus, cum pulchris vela figuris.
 Et cancellatum tauris altare cremandis,
 Quicquid & ad pecudes mactandas postulat usus.
 Cum sustentaculo fabrefactum ex ære lauacrum
 Atria quod claudat velum, postesq; pedesq;
 Et pannum pro vestibulo quod pendeat ipso,
 Cum clavis laqueisq; suis ex arte ligatum.
 Denique quas vestes in cultu sacra requirunt.
 Pontificisq; habitum, pro vate Arone parandum
 Proq; viris, illo qui sunt de sanguine nati.
 En Deus, Vriaden, cui nomen Bezalieli,
 Huro patre satum, de stemmate fortis Iudæ
 Hunc sibi deligit, qui sit prudentior vnus
 Et rerum sapiens, & doctus in arte Magister
 Artificij tractare manu quodcunq; metallum,
 Aurum, æs argentum, plurasq; includere gemmas

Cap. 35. ver. 30.
 Artifices Ta-
 bernaculi.

Et dolabris vri, & varias meditarier artes,
Nam Deus ingenium dedit huic sub pectore doctum.

Quin etiam Oliabum generis decus Abimafachi
Danaea de stirpe virum, quos Rector Olympi
Praclaro pariter repleuit acumine mentis
Qui caelis & acu praestent, vt texere possint
Seu ferrugineum, coccine ostrive colorem,
Omnia solerter faciant indagine mira.

Dixerat ad dimissa cohors deuota tulerunt
Sponte sua quiuis pro sacra munera cultu:
Cumq; viris matres detracta monilia dextris
Aurea, tum quicquid digitos ornabat & aures
Et quacunq; fuit cuiuis aurata suppellex
Allata est Iehoua sacro de more leuanda.

Cuique Hyacinthus erat, coccusq; & byssus, & Ostrum
Capriniq; gregis crines, & murice tincta
Arretis aut Thasti polles huc illa ferebat,
Aerea quae fuerat, quacunq; argentea cuiuis
Copia, pro Iehoua tulit hanc de more mouendam,
Et Cederis diues pro fabris attulit vltro.

Textrices etiam quae foemina calluit artes
Ipsa suo toties versatum pollice, doctum
Expediebat opus, studio fallente laborem
Illic quae lubeam & roseam, quaeq; insuper albam
Filia trahunt faciem, longos glomerantur in orbes
Lanificaq; nurus animo caprina parato
Vetera mollibant, tendentes stamine telas,

Hic & Sardonychas, lapidesq; Oriente petitos

Ibid. vers. 20.
Populi con-
tribuentis li-
beralitas.

Pro-

MOSEIDOS.

Prospexit pia cura ducum, pro vesti supremi
 Pontificis, pro tra cleola quam pectore sacro
 E varijs gemmis perfectam gestet & auro
 Quin & aromaticas species, pinguemq; liquorem
 Pro facibus, pro suffitu, proque vngvine sacro.
 Sic gens Isacidum iuvenes matresq; volentes
 Multa ministrarunt sacro sua munera cultu

Cap. 36. ver. 4. Inq; dies omnes donaria vulgus aceruat.

Inde laborantes Mosi dixerunt Magistri
 Turba ferunt, operis plus quam structura requirit.
 His pater auditis, præconis voce per omnes
 Castrorum plateas proclamat talis turbis:

Cap. 38. ver. 21.
 Expensæ Ta-
 bernaculi.

Parcite, nec posthac tribuat sua munera quisquam
 Et sic cessatum est: ut res magna superque
 Adfuit ad varias operas rerumq; labores.

At postquam numerata fuit iam tota supelleæ
 Tradit aq; Ithamaro, quem maximus edidit Aron:
 Omne quod expensum est, pro vasis omnibus aurum,
 Bisque decem Ciraræque nouem, sunt vsque repertæ
 Et septingenti sacro pro pondere sicli,
 Trigintaq; super: nec non argentea vasa
 Oblata à vulgo, Cicararum pondera centum
 Septingenta etiam Siclorum & millia pondo
 Et quinque & decies septem: pro pondere sancto.
 Ex omni numero iuuenum quos annus habebat
 Bis decimus, maiorque ætas, à millibus vsque
 Sexcentisque tribusque virum, numeroque resumpto
 Quingentis, & quinquaginta ex ordine lectis.

LIBER QVARTVS

Insuper hinc aris magnus superabat aceruus
 Cum decies septem Cicaris, duo tota sacrorum
 Millia Siclorum, & quadringenti ordine sumpti.
 Et iam tota fuit perfecta sacra supellex:
 Quam pater Amramides aspectans fronte benigna
 Ipse recognouit, verba & felicia dixit.

Cap. 39. v. 43.

Ecce autem Phario quem mater Hebraea marito
 Dibriadum Selomitha decus, de stemmate Danis
 Ediderat, quidam iuuenis per castra ruebat.
 Accensus furus, soluens in iurgia linguam,
 Isacium contra socium, fremit ore proteruo,
 Plurima per sacrum dicens conuitia nomen,
 Et mala multa optans: hunc ergo turba furentem
 Non tulit vltimus, tristi sed carcere clausit,
 Donec eis claro lehouas ediceret ore
 Supplicium: isq; adytis hac tristia dicta profatur:
 Tollite dirum hominem, mediusq; educite castris
 Et quotquot diras hunc audiuerunt precantem
 Imponant capiti dextram, gens omnis in illum
 Irruat, & saxis Stygias derrudat ad vndas.
 Hac edice viris: reus hic mihi criminis esto,
 In Dominum maledicta suum qui congerit, & qui
 Ore suo lehoua nomen caeleste profanat,
 Morte luat merita: veniat plebs omnis in vnum
 Et saxis perimat nocuum, discrimine nullo,
 Seu ciuis, seu sit peregrinis hospes ab oris.

Leuit. 24. v. 10.
 Historia de
 blasphemo
 lapidato.

Lex blasphemiz.

G

At

MOSEIDOS.

*At pater Amramides, populo hac responsa vapor:
Tunc illi castris productum morte cruentâ (cas:
Interimunt, saxiſq; ad tristia Tartara mittunt.*

F
I N I
S.

Libri IIII. Moseidos.

ERRATA

ERRATA QVÆ SATIS
multa inter excudendum irreperunt.

PRIOR NUMERVS PAGI-
nam, posterior lineam denotat.

IN præfatione pag. 1. lin. 8. pro AËgypto lege AËgy-
pto. Ibid. lin. 24. pro μεθοδος lege μέθοδος, pag.
2. lin. 12. pro & lege e. Ibid. l. 14. pro Genalog. lege
Genealog, pag. 3. l. 5. pro conueuiunt l. conueniunt.
Ibid. l. 26. lege φυσική siue τεχνική μεθόδω, pag. 4. lin.
7. pro Ægyptiis lege Ægyptiis, pag. 5. l. 5. pro Cancel-
lar lege Cancellario, Ibidem l. 20. pro Agathan lege
Agatham. Ibid. l. 24. interpone: Mense Febr. pag. 7
l. 9. pro ἐμφασιναῖ lege ἐμφασιναῖ. Ibid. l. 26. pro &
Ian. lege mense Augusto, pag. 8. l. 1 dele: Liber Pri-
mus lege **ELEGIAE QVÆDAM**. Ibid. l. 4. pro Elig.
lege Eleg. Ibid. l. 8. pro Cœnohiar lege Cœnobiar-
cha. Ibid. l. 11. pro ingenij lege ingemui, pag. 1. l. 1. pro
MOSEIDOS lege **ELEGIAE**. Ibid. l. 3. pro Laertiades lege
Laertiades. Ibid. l. 16. pro repubescos lege repubescos.
Ibid. l. 26. pro grandæuæ lege grandæve, pag. 1. l. 1. pro
LIBER PRIMVS lege **ELEGIAE QVÆDAM**. Ibid. l. 18. pro
festivè lege festivæ. Ibid. l. 24. pro magnæ lege magne,
eadem lin. pro illo lege ille, pag. 2. l. 1. pro MOSEIDOS
lege **ELEGIAE QVÆDAM**. Ibid. l. 16. pro est lege es. Ibid.
l. 25. pro tua lege tuæ. Ibid. l. 28. pro interpone, propter
propter, pag. 2. l. 1. pro **LIBER PRIMVS** lege **ELEGIAE**
QVÆDAM. Ibid. l. 3. pro mortuæ l. mortue. Ibid. l. 4. pro
Æneam lege Ænean. Ibid. l. 9. pro Christioclis lege
Christicolis. Ibid. l. 28. pro aqua lege æqua, pag. 3. l. 1.
pro MOSEID. lege **ELEGIAE QVÆDAM**, pa. 3. l. 10. pro
EBERHARD lege ERHARD, pag. 3. l. 1. pro **LIBER PRIM.**
lege **ELEGIAE QVÆDAM**. Ibid. l. 3. pro quæquæ lege
quæquæ.

quæque. Ibid. l. 24. pro maximè lege maxime, pag. 4.
 l. 1. pro LIBER PRIM. lege ELEGIAE. Ibid. l. 4. pro arte le-
 ge certè. Ibid. l. 16. interpone, cantantq; colutq; Poë-
 tæ. Ibid. l. 17. pro Cæsaris lege Cæsaris. Ibid. l. 23. pro
 Heret aureol. lege Hæret, & aureol. l. 25. pro dacoret
 lege decoret, l. 27. pro Magnas lege Magnus, l. 28. pro
 prauos lege proauos, pag. 5. l. 1. pro M O S E I D O S lege
 ELEGIAE, pag. 5. l. 1. pro BOLINGERI lege BOLLING. Ibi.
 l. 6. pro Liber primus lege Libri primi. Ibid. l. 8. pro
 cermine lege carm. pag. 6. l. 4. pro Anfugisse l. Aufug.
 Ibid. l. 7. pro Israelignas lege Israeligenas. Ibi. l. 11. pro
 cuuctos lege cunctos. Ibid. l. 15. pro comprehendunt
 lege comprehendunt. Ibid. l. 27. pro nunquit lege nun-
 quid, pag. 7. l. 4. pro spectata lege spectate. Ibid. l. 10.
 pro Hebrææ turbe lege Hebrææ turbæ. l. 12. pro euen-
 tib. lege cuntib. l. 17. leg. equestri, pag. 8. l. 6. pro cauda-
 uera lege cadauera, pag. 8. l. 5. pro immanissimus lege
 immanissimus l. 8. pro dextra lege dextera. lin. 11. pro
 mias lege imas, lin. vlt. pro rile lege ritè, pag. 9. l. 4. pro
 sacrario lege sacraria, lin. 5. pro ænum lege æuum, l. 9.
 pro facere lege fecère, l. 11. pro presaga lege præsaga, l.
 15. pro laudamus lege ludamus, lin. 25. pro signetus, si-
 gnatus, l. 27. pro sitim, sitim, l. 29. pro signum lege li-
 gnum, pag. 9. l. 2. pro quod, quo. Ibid. li. 14. pro se, sed,
 l. 22. pro prædere, perdere, pag. 10. lin. 14. pro audij, au-
 diit, lin. 21. pro simus, sumus, l. 22. pro si, sed, l. 23. pro
 ad, at, l. 27. pro desertus lege desertas, pag. 10. l. 3. pro
 sola lege Sole, l. 9. interpone, lateq;, l. 10. pro Bos lege
 Ros, l. 11. pro cadente lege cedente, pro quideam lege
 quiddam, l. 25. pro luat, lege huic, pro qum lege quin,
 pag. 11. l. 2. pro malingus, malignus, l. 4. pro quisquæ,
 quisque, l. 9. pro gemestas, gemellas, l. 14. pro coixisse
 lege coxisse, pag. 14. l. 11. pro eger lege æger. l. 26. pro
 quæ, quia, pag. 16. l. 9. pro vani lege vacui, lin. 25. pro
 lautus lege locutus, pag. 7. lin. 8. pro protulit, proluit,
 l. 11. pro quam, quin, &c.

Reliqua Lectori committimus.

o
ct
o
c
i.
o
o
t
t
t

Ch 1856. 08

ULB Halle

3

002 386 801

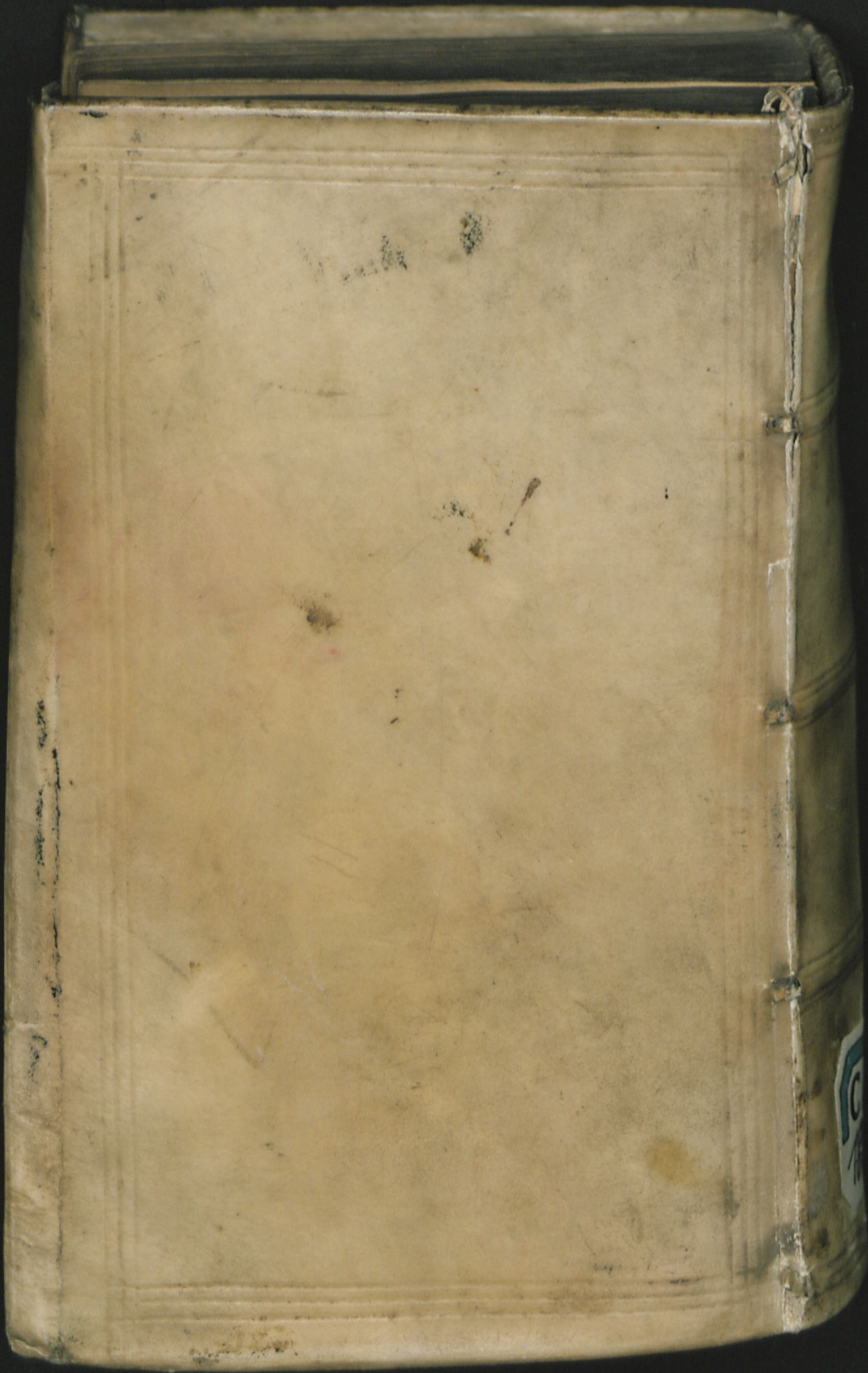

~~1856~~

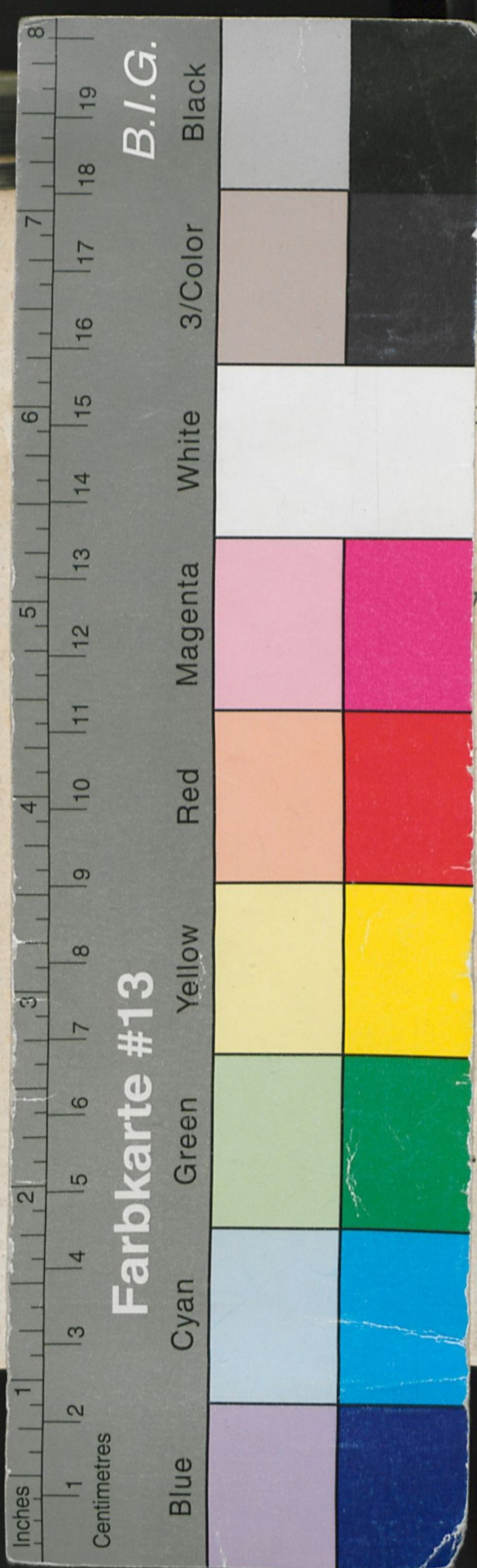
U077

1856

MOSEIS

BL 1603

*De rebus gestis Mosis, in exitu
Israëlitarum ex Aegypto:
Per Libros quatuor, Heroico carmine
Ad imitationem Aeneid. Virg.*

Deducta,

Ab

FRIDRICO BOLLINGERO

Art. M. & P. Cor. Illustris Scholæ Be-
benhusanæ Præceptore in Ducatu
VVürtembergico.

Hanncoforti, ad Mœnum apud Nicolaum Bassæum,
M. D. XCVII.